

Jernbane-Bladet

Lavere omkostninger

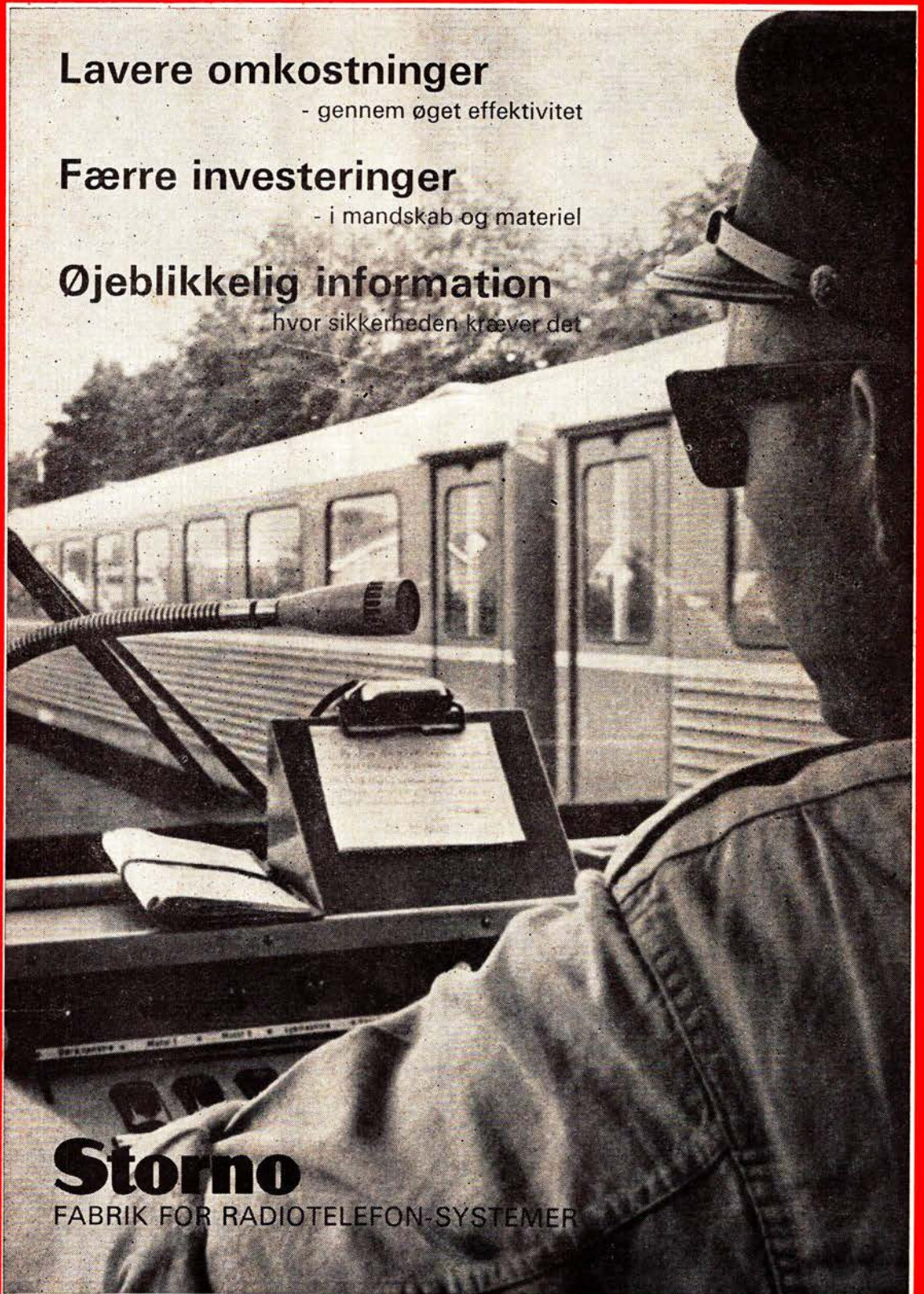
- gennem øget effektivitet

Færre investeringer

- i mandskab og materiel

Øjeblikkelig information

hvor sikkerheden kræver det

26. ÅRGANG

10

OKTOBER 1969

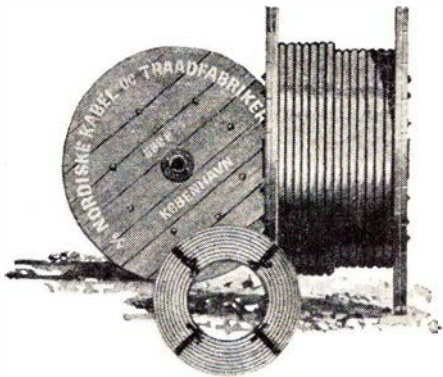
Storno

FABRIK FOR RADIOTELEFON-SYSTEMER

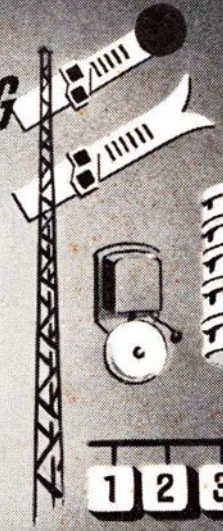
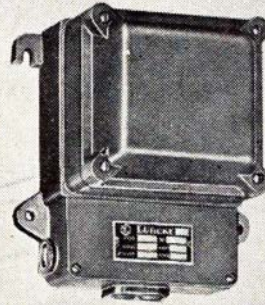
Tidsskrift for Stats- og Privatbanepersonalet

NIKT LEDNINGER OG KABLER

transformere TIL SIGNALANLÆG

1 2 3 4

FORLANG KATALOG

H & K. LÜBCKE

AKTIESELSKAB
JERNBANE ALLE 43 · KØBENHAVN/VANLØSE
Tlf. (01) 74 33 22

12

SPENO INTERNATIONAL S. A.

GENEVE

48158-stens slibetog TM 815

Repræsentant i Norden:

SOPHUS BERENDSEN A/S . Amaliegade 10 . 1256 København K.

Jernbane-Bladet

Ekspedition:

Togfører V. Jonvald - Hvidovrevej 258
2650 Hvidovre
Telefon (01) 78 36 42

Redaktion:

H. E. Rybro (ansvarshavende)
Valby Langgade 223, 1. tv.
2500 Valby
Telefon (01) 30 87 71

Abonnement

16,50 kr. (inkl. moms) årlig
12 numre

Kan bestilles på girokonto 600 82
Jernbane-Bladet - 2650 Hvidovre

Medlem af

Dansk Fagpresseforening
og

International Tidsskriftsfederation

Bladet er tilsluttet Dansk Oplagskontrol

Tryk: Herfølge Bogtrykkeri, Herfølge

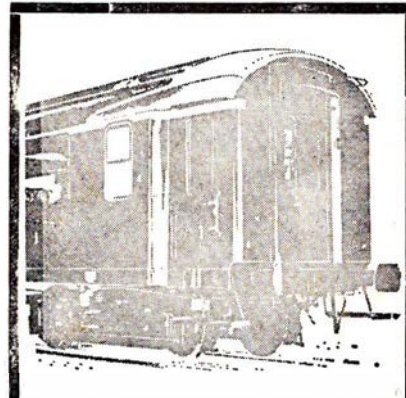
OKTOBER 1969

Dette nummer indeholder

Der spares på skillingen	283
Månedens emner	284
Vi har modtaget	285
Månedens foto: Cc 311	285
Erindres det	286
I få linier	287
Nyt fra udenlandske baner	287
Derfor går jeg i 1970	289
Karolines meriter	290
Fra jernbanens barndom	290
Hold dig i form	291
Fra dagbogen	291
Privatbanenyt	291
Bandholmsbanen 100 år	292
Fodtur efter Vejle-Vandel-Grindsted Jb. ...	294
Modeljernbane	299
Fotohobby	301
Tid og sted	301
Fra klubberne	303
Personalia	305
Boghjørnet	305
Bagsiden	308

KRISTIAN KIRKS TELEFONFABRIKER 1/2
Horsens   Aarhus   København

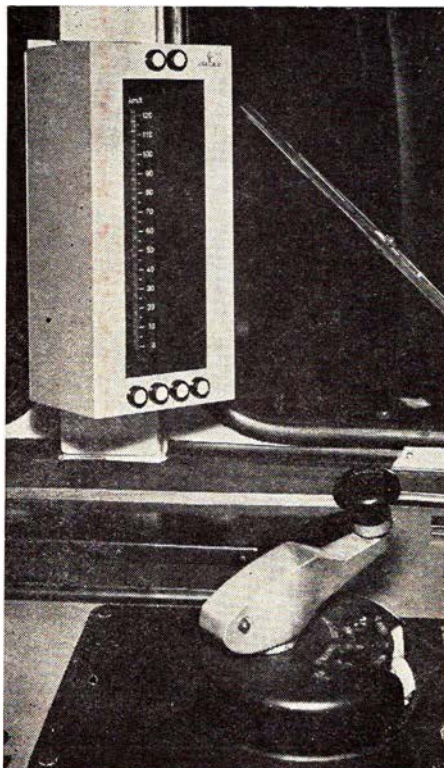

VOGNFABRIKKEN
SCANDIA
AKTIESELSKAB
RANDERS
(Grundlagt 1861)

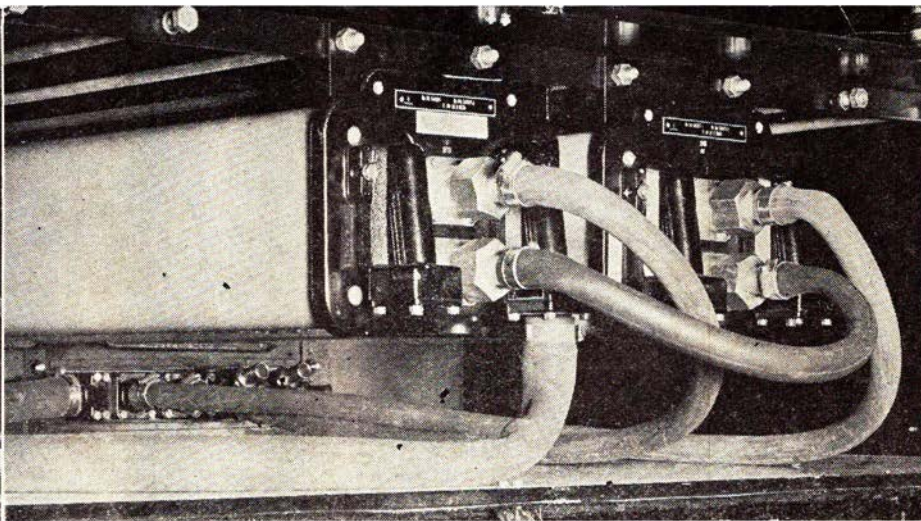

Hastigheds Kontrol og Togstop - HKT - anlæg i S-banetrafikken

SIEMENS

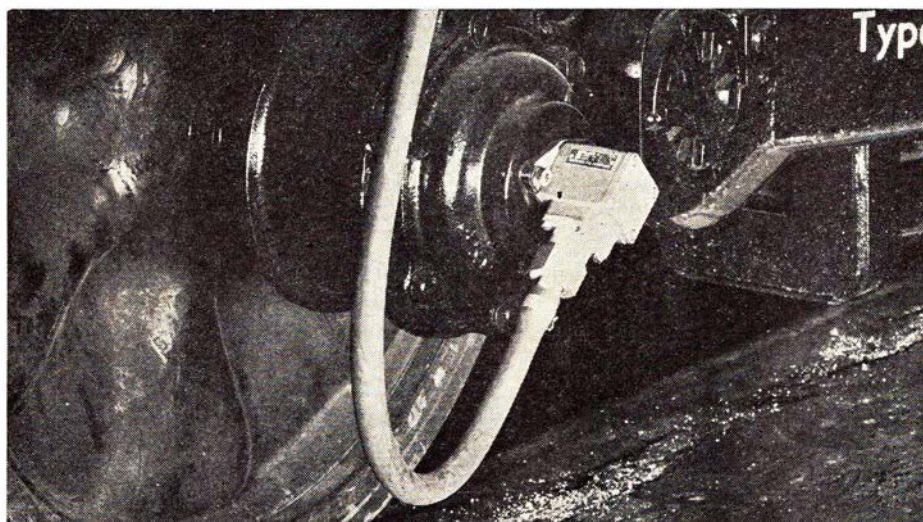
Førerrummet med det elektroniske speedometer i øjenhøjde. Håndtaget med den sorte knap indeholder den såkaldte dødmanskontakt.

Stabiliseret strømforsyning og styreenhed for elektronisk speedometer.

I de kommende år vil S-banetrafikken blive stærkt udvidet. Nye strækninger bliver bygget, og toggangen bliver hyppigere. Menneskelige fejl vil kunne få meget alvorlige konsekvenser.

Statsbanerne foretager allerede nu forsøg med HKT-anlæg for at sikre fremtidens passagerer. Når HKT-anlæg er indbygget i S-togene, vil føreren kunne følge de anvisninger, han modtager direkte i førerrummet, ikke som tidligere signalerne udenfor. Anlægget meddeler ham med hvilken hastighed, han skal køre, og hvornår han skal standse. Følges anvisningerne ikke, standses toget automatisk. Anlægget kan automatisk betjene togets fløjte og frigive dørene.

Tacogenerator, der konstaterer togets hastighed.

DANSK SIEMENS AKTIESELSKAB

BLEGDAMSVEJ 124

2100 KØBENHAVN Ø.

TELEFON (01 76) TRIA 6464

TELEX 2313

Der spares på skillingen mens daleren ruller

EFTER DEN næsten totale udslettelse af Nordjyllands privatbanenet, var der ventet en pause i banedlæggelserne. Men nu kommer DSBs sidebaneudvalg med forslag om nedlægning af flere statsbanestrækninger, og om at gøre urentable sidebanestrækninger endnu mere urentable ved at inddrage persontrafikken på disse strækninger. Må man ikke gnide øjnene en ekstra gang, når man læser, at de mange foreslåede indskrænkninger er anslået til at give en besparelse på 12,1 mill. kr. om året? Hvad betyder dog sådan et beløb, når det samtidig er en kendsgerning, at den påbegyndte tunnelbane Dybbølsbro-Østerport, der ved dens vedtagelse i Folketinget blev anslået til at ville koste 300 mill. kr. i dag er anslået til at ville koste mellem 400—500 mill. kr. Da det er beregnet at anlægget af banen vil vare ti år, vil det dobbelte beløb sikkert ikke være nok. Med nogen undren læser man, at DSBs ledelse på forhånd er klar over, at tunnelbanen bliver en underskudsforretning, men at Citybanen må ses som et service-fremskridt! Den service, der er frataget store dele af befolkningen landet over, ved at fratage dem deres lokaltrafik ved nedlægning af banerne, hvad med den? Hvad med den service man unddrager befolkningen ved indskrænkede ekspeditionstider på de tilbageværende stationer, blot for at kunne spare nogle få millioner? Der er da ikke noget rimeligt forhold i begrebet service inden for samme etat.

HVORDAN ER det så for befolkningen, når banerne er væk. Aalborg Stiftstidende har aflagt besøg i byer, hvor Ålborg Privatbaner ophørte driften i dette forår. Det er bladets generelle opfattelse, at det er de små samfund, der er hårdest ramt af privatbanelukninger. (Det er altså rigtigt som vi skrev, at der er opstået et trafikens proletariat ved banedlæggelser, og som ingen bekymrer sig for). I det store og hele synes der dog at være tilfredshed med rutebilernes personbefordring, der flere steder er hurtigere og mere effektiv, end tilfældet var med banerne. Men på det godsmæssige område føler flere forretningsfolk savnet af banerne, der kørte flere gange om dagen i modsætning til vognmændene, der kun kører en gang daglig. Mange beklager sig over, at det er blevet mærkbart dyrere at sende gods med fragtbilerne. Mange beklager sig over, at det ikke er muligt at sende breve med rutebilerne som man kunne med skinnebusserne. Nu har vi kun fragtbilen en gang om dagen. Mens vi havde banerne, kunne vi smutte hen på stationen, dersom der var noget vi havde glemt at få afsendt. Det viser sig, at mange små virksomheder har været glade for at kunne benytte stationspladserne som oplagsplads ved modtagelse af større partier. Det er ikke altid, der er lagerplads på virksomheden. Det er galt med større forsendelser, der ofte må vente til fragtbilerne har plads til dem. Der var almindelig utilfreds-

hed med banedlæggelsen i Han herred (Thisted-Hjørring), hvor der ligefrem taltes om, at egnsudviklingen stagnerer.

INGEN FLAG mere på de mange stationer med indskrænket ekspeditionstid. Banerne finder, at det er i strid med rationaliseringsbestrebelse for stort og småt. Der er derfor givet banesektionerne ordre til at fjerne flagstængerne på sådanne stationer, da man ikke ønsker at betale for op- eller nedhaling af flag på stationer, der f. eks. er lukket søn- og helligdage. Vi er da i sandhed blevet en trist og fattig etat. Et flag er smukke i modvind, hedder det i en sang, men det er altså kun hvor der findes en flagstang.

SKOLESKOVTURE MED banerne er nu også blevet et offer for det såkaldte velstandssamfunds spareiver. 1 mill. kr. har undervisningsministeriet regnet ud, at der kan spares i indeværende år ved at inddrage skolebørnernes endags udflugter. I fjor var det sommerferierejserne, og ved takstforhøjelserne pr. 1. august i år ophørte udstedelse af abonnementskort til halv pris for børn og unge menneskers rejser i uddannelsesøjemed. Når man daglig hører om statens millionforbrug, kan menigmand kun få det indtryk, at regeringen ikke er særlig venlig stemt over for ungdommen og deres forældre, der nu må afholde de udgifter, som staten ellers efter mange års praksis har afholdt.

-bro.

Månedens emner ...

Sidebane-nedlægning

DSBs sidebaneudvalg har nu i snart to år beskæftiget sig med 13 sidebaners fremtid. Udvalget er kommet til det resultat, at der hvert år vil kunne spares ca. 12 mill. kr. ved enten nedlægning eller overgang til rene godsbaner. Følgende baner foreslås nedlagt:

Næstved-Dalmose
Viborg-Herning
Laurbjerg-Silkeborg
Funder-Brande
Brande Grindsted

Derefter følger en række strækninger, der foreslås indskrænket til rene godsbanestrækninger:

Dalmose-Slagelse
Slagelse-Værsløv
Randers-Ryomgård
Grindsted-Bramminge
Skive-Glyngøre
Tønder-Tinglev
Rødekro-Åbenrå

Sidebaneudvalget vil fortsat beskæftige sig med undersøgelse af strækningerne: Århus-Ryomgård-Grenå, Struer Thisted, Varde-Skjern-Holstebro og Bramminge-Tønder. Ved gennemførelse af de fremsatte forslag venter man at spare et personale på 340 mand. Der ventes allerede fremsat forslag om ændringerne i Folketinget i løbet af november-december.

Det er meningen at lade forslagene gennemføres strække sig over to år.

Indplaceringen i de nye lønrammer

DSB har nu afsluttet indplaceringen af de ca. 16.000 tjenestemænd i henhold til den nye tjenestemandsløvgivning.

Som eksempler kan anføres, at remsarbejdere, som tidligere var i 3. lkl. nu er opdelt således, at halvdelen af de 654 mand er placeret i 3. lønramme og den anden halvdel i 5. lønramme. Samme placering gælder for rutebilchauffører, der også har ca. halvdelen i 3. og 5. lønramme. 166 stationsmestre er placeret med 60 i 10. lønramme, 102 i 13. lønramme og 4 i 17. lønramme. Stationsforstandere, der tidligere hørte til 18., 21., 23., 25. eller 26. lkl., er nu placeret inden for otte lønrammer fra 21. til 36. lønramme.

S-bane billetsystemet en succes

Systemet med at de rejsende selv timestempler deres billetter har slået så godt an, at flere udenlandske baner

har vist sig interesseret i systemet. Nøglepunktet i systemet er stempeluret, og det er dette ur, at udlandet har vist særlig interesse for, og der har allerede været flere studiebesøg. Når systemet er særlig egnet for S-tog, skyldes det, at der ingen gennemgang er mellem vognene, så når togrevisoren kommer, er der ingen mulighed for eventuelle snydere at undslippe.

I denne forbindelse kan det nævnes, at man bl. a. på Hillerød station havde ladet opstille ståltrådshegn og kontrolboks for lejlighedsvis kontrol af samtlige rejsende, der forlod toget. Resultatet af denne efterkontrol har formentlig ikke været stor, idet man nu har fjernet både ståltrådshegn og kontrolboks.

Færgen »Danmark«

Man regnede med, at de mange problemer med færgen »Danmark«s maskineri var overstået, men nu viser det sig, at de skader, man mente at have fået udbedret i den bagbords hovedmaskine, er af langt alvorligere karakter end først antaget, da det har vist sig, at færgens krumtapaksel har et ret alvorligt brud. Det ville få ret alvorlige følger, dersom akslen springer mens motoren er igang. Der vil normalt være 4-6 måneders leveringstid for at fremskaffe en ny krumtapaksel. Man fortsætter derfor med at sejle på den ene motor, og vente med at få krumtapakslen udskiftet til færgens ordinære værftseftersyn i januar.

Banemotorerne til DSB

Siden halvtredserne var banemotorer et af de områder, hvor DSB prøvede at hjælpe det betrængte selskab Thrige-Titan, ved at lade S-togs motorerne og motorerne til My, Mz og Mx loko fremstille på henholdsvis engelsk og amerikansk licens hos T-T. For tiden betyder denne leverance at T-T leverer otte S-togs banemotorer om måneden, men nu har T-T frabedt sig disse leverancer, da de ikke anses for at være lønnende for virksomheden.

De pågældende banemotorer vil derfor fremtidig blive leveret direkte fra England og Amerika til samme priser, som blev betalt T-T.

DSB film

84 film har DSB, der gratis udlånes til foreninger, skoler og forsamlings. En

trediedel af dem er danske, resten er tekniske film og turistfilm fra udlandet. (Blandt de danske er flere som har fastholdt episoder i statsbanernes historie) f. eks. om nu ophuggede færgers historie, og åbningen af Lillebæltsbroen, Fugleflugtslinien, S-togets ankomst til Hillerød og hundredårsdagen for jernbanens åbning på Fyn. Der er også en film med det sentimentale navn »Farvel til dampen«.

DSB har nu udsendt en pjec: Statsbanernes Filmfortegnelse, hvor i alle filmene omtales.

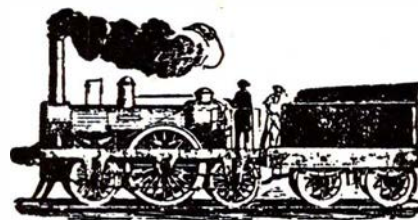
DSB overskud

De første fire måneder af indeværende regnskabsår viser et overskud på 4,5 mill. kr. mod et underskud på 20,5 mill. kr. for de samme måneder i fjor. Generaldirektøren ønsker, at resultatet tages med nogen forbehold. Sidste halvår af regnskabsåret er altid det tungeste, for det er der, alle regningerne kommer. De nye lønninger har kun været i kraft i en måned af den pågældende opgørelse. Fra oktober kom en ny dyrtidsportion til, der muligvis vil blive efterfulgt af endnu en eller to portioner fra nytår. Er det de mange rationaliseringer, der er ved at slå igennem, er det kun glædeligt. Endelig vil takstforhøjelserne fra 1. august da også påvirke regnskabet i positiv retning.

Nyt EDB-anlæg til DSB

DSB har i dag to EDB anlæg, et til administrationen og et til pladsbestilling. Disse anlæg er efterhånden blevet for små, så man har måttet søge hjælp i Datacentralen og Regnecentralen. DSB har derfor bestilt et amerikansk databehandlingsanlæg, der bliver installeret i den nye godsbanebygning på Kalvebod Brygge, og anlægget skal være klar til drift den 1. december.

Det er bl. a. kildeskattens indførelse, der har krævet det nye anlæg, for uden dette ville det ikke have været muligt at klare skatteregnskabet for de ca. 24.000 ansatte. Allerede for længe siden har man forberedt overgangen til det nye system, idet man har foretaget en omfattende investering i kursus og supplerende uddannelse af personalet i administrationens databehandlingsafdeling.

Vi har modtaget

Månedens foto

Tilsynet med privatbanerne skriver:

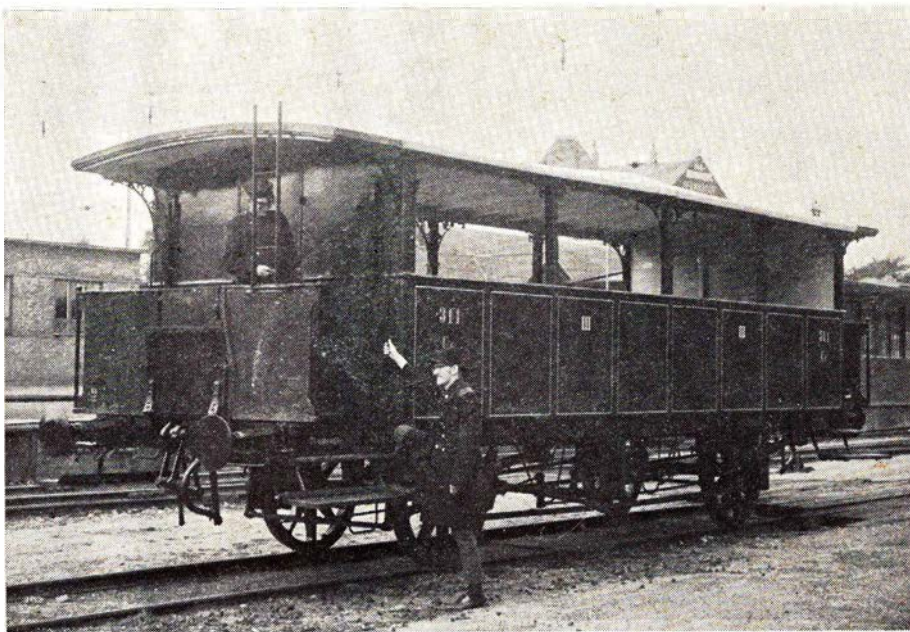
I artiklen »Veteranbaneloven« i Jernbane-Bladet nr. 9, september 1969, er det oplyst, at denne lov ikke gælder for Bryrup-Vrads veteranbane. Det er ikke rigtigt. I tilladelsen, der er dateret 14. april 1969, meddeler ministeren for offentlige arbejder i henhold til lov nr. 76 af 13. marts 1969 om veteranbaner Vinding-Bryrup-Vrads kommune tilladelse til at drive veteranbane på den omtalte strækning. Kommunen skal eje banestrækningen med tilhørende spor materialer. Overenskomst mellem sognerådet og Veteranbaneklubben Bryrup-Vrads er godkendt af ministeriet den 10. juni 1969.

Når banen har kunnet køre så hurtigt efter købet af strækningen, skyldes det derfor ikke, at den falder uden for loven, men derimod, at de pågældende jernbaneinteresserede såvel under det forberedende arbejde som efter lovens vedtagelse har haft forståelse for hurtigt at bringe de ting i orden, der nu engang skal være i orden, før det er tilfældigt – og forsvarligt – at påbegynde jernbanedrift.

Om at nedlægge baner – eller lede disse

Atter bekendtgør DSBs ledelse med slet dulgt fryd i stemmen, at det vil være nødvendigt at nedlægge en del sidebanestrækninger og at ændre andres status til godsbaner. Samtidig kan de med – oh fryd – glæde sig over (hos DSBs ledelse), at endnu en række baners forhold kan betragtes med nedlæggelse for øje, og nogle allerede nedskrevet (til godsbaner) kan man måske få lov til at lukke helt. Et større gilde kan næppe tænkes.

Men der er to sider i denne sag. Dels dette blot at lukke, når der er under-

Helsingør Jernbaneklubs genopbyggede Cc 311

Cc 311 er en af de gamle vogne, der har fået en bedre skæbne end det engang så ud til. Fra 1934 og til for nogle måneder siden var den degraderet til værkstedsvogn ved DSB, og var den ikke kommet i Helsingør Jernbaneklubs eje, havde den sikkert været opslugt i dag. Vognen stammer helt fra 1885, hvor den blev leveret til Sjællandske Jernbaneselskab som litra Cc 311. Ved overgangen til DSB fik den litra

Ce 1304. Vogne af dette litra var desiderede sommervogne, der kun benyttedes på Holte -og Klampenborgbanen. Det var ikke nogen udsøgt nydelse, at køre i disse vogne, der var helt ubeskyttede mod røg og damp fra lokoet. Omkring 1915 blev de derfor forsynet med skydevinduer på en halv vognlængde i begge sider. Så kunne de rejsende selv dirigere vinduerne, så i hvert fald nogle af dem blev fri for træk og røg.

skud. Dels dette at sørge for, at ens produktionsapparat kan give overskud. På sidste punkt har DSBs ledelse måske svigtet i uhyggelig grad. Hvad gør betrængte privatbaner? De indfører moderne driftsmetoder:

Lyngby-Nærum Jernbane indførte som den første bane i Danmark fjernbetjening af samtlige stationer, og det endda på en enkeltsporet bane med 20-minutters drift.

Lyngby-Nærum Jernbane fandt ud af, at én mand var nok til at betjene selv ret stærkt benyttede tog, oven i købet kunne denne mand aflaste stationstjeneren ved også at sælge billetter. Genialt, men DSB kunne have lært dette ved enhver rutebildrift inklusive sin egen.

Andre privatbaner indførte moderne, komfortable og hurtige tog med det

To oaser på Københavns Hovedbanegård

Hovedbanegårdens Restaurant

KØBENHAVN

TLF. 14 12 32

F. L. Viltoft

Nyt fra hele verden

Journaler
Kulturfilm
Musikfilm
Farcer
Tegnefilm

— vi har cinemascope

11 35 40

Esbjerg

Esbjerg og Omegns Sparekasse

Esbjerg

Forkort rejsen

med en lommeroman fra ...

JERNE KIOSKEN

Skolebakken 130 . Esbjerg

Telefon 12 30 91

Aviser, uge- og månedsblade

... og pengene sætter vi i

Varde

Vi handler i ...

ISMEJERIET

ved Lis Thomsen

Jernbanegade 4 . Varde . Telf. 22 13 16

1. kl.s mejeriprodukter

Lækkert brød og kager

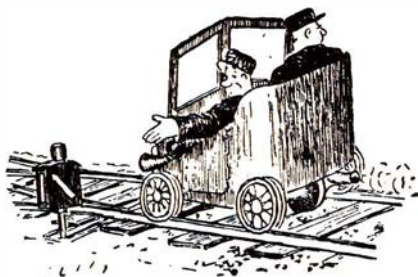
Øl og sodavand

Skjern

SKJERN CYKLELAGER

CYKLER - CYKELDELE - AUTOCYKLER

Tværgade 2 . Skjern . Telf. 35 11 33

resultat at trafikken steg kraftigt.

Er det ikke en fejl, at så stort et firma som DSB i hovedsagen opdrager sine medarbejdere til selv den højeste post indenfor egne rammer. Overordnede medarbejdere over en vis charge – især, men ikke udelukkende – i administrationen burde hentes udefra eller i det mindste have været i erhvervslivet i en årrække for at lære noget og for at bevise sit værd. Et maskinværkstedets direktør er nu sjældent en maskinarbejder. Hvor dette endelig er tilfældet, er det en af flokken, som har forstået at udnytte sine evner og søge videregående uddannelse.

H. J. Ebbe.

Erindres det...

For 50 år siden ... oktober 1919

I anledning af den forestående indskrænkning af restaurationernes lukketid, kører Amagerbanen sine sidste aftentog fra Amagerbro kl. 21.30 og Dragør kl. 22.15.

De fynske privatbanefunktionærer truer med strejke, såfremt visse lønkrav ikke opfyldes.

Den 21. kørte to godstog mod hinanden på Vojens station. Den materielle skade var betydelig – lokoføreren på det ene tog havde overset et stopsignal.

Lokopersonalet ved Ålborg privatbaner har meddelt, at de fra mandag den 27. oktober kl. 12 middag nedlægger arbejdet – af hvilken grund toggangen ophører, hvilket også skete. – Kl. 12 kørte personalet rangermaskinerne i remise. Tog på strækningen blev ført til endestationerne. Postvæsenet agter at benytte biler til besøgelse af strækningernes post. Man forhandlede straks om situationen. Kl. 16 blev der indgået et kompromis således, at toggangen blev genoptaget.

Lokoførerne fik derefter en lønforbedring på 100 kr., fyrbøderne 60 kr. og depotarbejderne 40 kr. mere pr. måned.

Den 1. november 1919 skete ved 21-tiden den hidtil største togkatastrofe i DSBs historie, idet et eksprestog fra Korsør ved Vigerslev station kørte mod et persontog fra Kalundborg, der var standset på strækningen mellem Hvidovre og Vigerslev for at søge efter en dreng, der var faldet af toget. De nær-

mere enkeltheder ved denne ulykke er udførligt beskrevet i vort oktober nr. 1949 og juli nr. 1966.

Jernbane-Bladet

1. årgang ... oktober 1944

I en kurve på banestrækningen ved Vojens blev en 58-årig banearbejder, der på skinncykel var på strækningseftersyn den 4. dræbt af toget. I Thisted blev en invalid, der samlede brænde på havnesporet dræbt under en rangermaskine. Kl. 15.30 blev al toggang mellem Lyngby og Gentofte indstillet, da banekolonnen havde fundet sprængstof i sporet. Kørslen blev genoptaget efter en times forløb.

Ved Randers var anbragt ti bomber i sporet, da ekspresen kl. 19 passerede Bjerregrav – bomberne eksploderede under toget og syv rejsende blev forskåret af glassplinter, men hverken sporet eller toget led større skade.

Som en modforanstaltning mod jernbanesabotagen har tyskerne den 6. meddelt, at der i tog, der medfører tyske tropper, indsættes en særlig jernbanevogn med danske fanger, der vil blive skudt på stedet, såfremt toget rammes af en sabotogehandling.

Da eksprestoget nordpå den 8. kl. 19.45 befandt sig 3 km fra Hobro, eksploderede en bombe i togets forreste vogn – 10 rejsende blev dræbt og 25–30 såredes, hvoraf flere alvorligt. Efter ulykken fandtes yderligere 30 pakker med sprængstof og anslåede tændsætser i togets anden vogn.

På grund af øget krigsaktivitet i Østersøen har handelsministeriet med øjeblikkelig varsel krævet al passagertrafik til Bornholm indstillet. – Bådene sejler fortsat, men kun med gods.

Togsammenstød på Høng-Tølløsebanen. – Den 16. kørte et tørvetog forspændt et dieselloko ind i de bageste vogne af et holdende godstog på Dianalund st. Tørvetogets lokofører og to andre tjenestemænd er indtil videre fritaget for tjeneste, idet de skal have begået meget alvorlige tjenestetlige forseelser – bl. a. kørt frem trods stopsignal, samt at togets bremsere opholdt sig i diesellokoet og ikke på deres plads i toget.

Ved sabotage er 15 loko den 19. afsporet på Københavns godsbanegård

25 andre loko kan af den årsag ikke komme ud fra remisen.

Mellem Hadsten og Lerbjerg blev en banearbejder den 24. dræbt af et kulstykke, der faldt ned fra et tog.

J få linier

Følgende DSB loko er afsendt til op-hugning i Odense: S 729, C 717, G 633, F 456 og F 492.

Jernbanerestauratør V. Neess, Struer, har fra 1. oktober overtaget jernbanerestauranten i Ålborg.

Stationerne på Køgebugt S-banen bliver følgende: Sydhavn (ved Enghavevej), Sjælør (ved Sjælør Boulevard), Ellebjerg (ved Valby Idrætspark), Åmarken, Friheden, Avedøre, Brøndby Strand og Vallensbæk.

Efter at stationsmesteren ved Bred station har søgt afsked, ventes det at stationen nedlægges og omdannes til AU-station.

Der sker da stadig lidt nyt på Køgebugt S-banen, hvor fire underføringer er udbudt i licitation, bl. a. en for Ringvej B 3.

Ved en grundstensnedlæggelse på en bygning på 15.500 etagemeter i seks etager i Hjørring, blev det oplyst, at huset kommer til at koste 50 øre pr. kg, hvilket er billigere end prisen på kartofler.

Entreprenøren, der skulle fjerne den gamle Lollandsbanebro i Nykøbing FI., har meddelt DSB, at han ikke vil fuldføre arbejdet. Dette vil derfor atter blive udbudt i licitation.

Rutebilejer Ravnsborg i Juelsminde har planer om at etablere færgeforbindelse mellem Juelsminde og Bogense.

Efter at have haft stor succes med udlejning af cykler på nogle stationer, overvejer DSB muligheden af at udleje biler fra stationerne.

Det viser sig stadig, at alt for få biler benyttes til Århus, Ålborg og Odense containerterminaler, hvor leveringsfristen er 1. februar 1970. Derimod bliver der forsinket levering af den nye store portalkran til terminalen i Vadsbygade på Gb., på grund af materialemangel hos den tyske leverandør.

DSB sparkontor har meddelt, at der ikke er forsinket levering på de tre portalkraner til Århus, Ålborg og Odense containerterminaler, hvor leveringsfristen er 1. februar 1970. Derimod bliver der forsinket levering af den nye store portalkran til terminalen i Vadsbygade på Gb., på grund af materialemangel hos den tyske leverandør.

Containertransporten, der tog sin begyndelse ved DSB i september for to år siden, ventes i år at komme op på ca. 10.000 transporter.

Nyt fra udenlandske baner

Fald fra tog i Sverige

En 22-årig mand fra Gladsaxe faldt om morgenen den 29. september ud fra natekspressen ved Alvesta i Småland. Han slap fra styrtet uden alvorlige kvæstelser. Han havde lænet sig mod kupédøren, der pludselig gik op. Han blev slynget ud fra vognen, men husker ikke meget derefter. Ved kun at han fandt en telefon nær sporet og fik ringet efter hjælp.

Alarmen gik til jernbanestationen i Alvesta, hvorfra man tilkaldte en ambulance. Ambulancefolkene måtte imidlertid tage en jernbanedræsinde til ulykkesstedet. Han førtes til Växjö Lasaret i nærheden.

DB får el-pladsbestilling

Tyske Forbundsbaner vil i foråret 1971 tage et nyt elektronisk pladsbestillingsanlæg i brug. Der er afgivet bestilling på et anlæg omfattende en pladsbestillingscentral og ca. 300 bookingstationer hos Siemens.

Ferie- og udflugtssteder

..... lad udflugten gå til
»JUNGSHOVED«
v/ Bådehavnen - Ålborg - Tlf. 12 31 71
Restoration - Selskabslokaler
Nyd udsigten over fjorden samt vor gode mad til rimelige priser

Lad udflugten gå til ...
LØGTEN KRO
Grenåvej . Løgten
Telefon (19 31 11) 113 og 226
Et 1. kl.s madsted
Selskaber indtil 300 couv. modtages

RESTAURANT
SUNDKROEN
og Banegårdsrestorationen
HELSINGØR
-med udsigt over Øresund

MISSIONSHOTELLET
Slotsgade 5 - Hillerød
Telefon (03) 26 01 89 og (03) 26 21 95
Hyggelige selskabslokaler

INDUSTRIKAFEEN HELSINGØR
hvor man spiser godt til rimelige priser
INDU BAR
hvor Magnus hygger og spiller

Juridiske konsulenter

HELGE KNUB
Landsretssagfører
Søndergade 10-12 . Århus C
Telefon (06) 13 01 00

Alt i tandteknik

Reparationer . Omstillinger og underføringer

Martinus Schmidt

Mariendalsvej 12c - FA. 880

B & T

Århus

Servicenter

ved B. C. Larsen

ved »la Tour« - Randersvej 139 - Århus
Telefon 16 31 01
Benzin - Olieskift - Vask - Smøring
samt stort udvalg i autoudstyr

AARHUS AUTOGUMMI

Montanagade 6 . Telefon 12 60 11
Alle anerkendte mærker i autogummi
føres - nye dæk - slidbanedæk
Montering og afbalancering gratis
i forbindelse med køb af dæk
Spec.: Hjulafbalancering

Vi mødes i

E-B-M

og BUKSEKÆLDEREN

Østergade 1 - Århus - Tlf. 12 17 77

KØD, FLÆSK OG PÅLÆG

så...

SLAGTERFORRETNINGEN

Bissensgade 1 - Århus - Tlf. 12 80 20
1. kl.s kvaliteter
- til den rigtige pris

MEJERIUDSALGET

v/ Henning Sørensen

Marstrandsgade 3 - Århus - Tlf. 12 47 81
Alt i 1. kl.s mejeriprodukter
Brød - Øl - Sodavand

Vi handler hos

købmand Børge Arendtsen

Strandvejen 30 A - Århus - Tlf. 12 47 40
1. kl.s kolonial - konserver - vine
SPIRITUOSA samt TOBAKSVARER

Tobaksforretningen

ved N. Wenstrup

Skovvejen 48 - Århus - Tlf. 13 22 13
Alt i tobak - vine - spirituosa
Stort udvalg i rygeartikler

Vi handler i...

ALLÉ-KIOSKEN

ved Chr. Wulff

Frederiksalldé 138 . Århus . Telf. 12 72 25
Aviser, uge- og månedsblade samt
telegrammer og papirartikler

ÅRHUS NORDRE KAROSSERI- OG KØLERVÆRKSTED

ved Torben Lindberg Mortensen
Elstedvej - Terp pr. Lystrup
Tlf. 19 61 11 nr. 113

Autoopretning - Køllerreparationer
samt mekanisk arbejde - Spec. VW

Vi handler i...

STUDSGADES BAGERI

ved Svend Aage Sørensen

Studsgade 3 - Århus - Tlf. 12 10 95

1. kl.s lækkert brød og kager

Prøv vor fødselsdagskringle

Åbent søndag

GIVE GAVER - GÅ TIL

Guldmed FRANK HJORT

Stadion Allé 30 - Århus - Tlf. 12 87 91

Model- og reparationsarbejde udføres
efter ønske til rimelige priser

Åbningstider: Mand.-torsd. kl. 10-17,30
fredag kl. 10-20 og lørdag kl. 9-12

CARLO'S SELVBETJENING

Stampesvej 23 - VIBY - Telefon 14 14 61

Alt indenfor 1. kl.s kolonial - konserver
vine - spirituosa samt tobaksvarer

NB. Prøv vor ekstrafine kaffe

Vi spiser hos .....

JYDSK KØKKEN

Vesterport 8 - Århus - Telefon 12 90 74

Et 1. kl.s madsted til rimelige priser

Pensionærer modtages gerne - med
eller uden værelser

SIGNE og V. UHRSKOV

Gælder det ombetrækning, så gå til ...

H. A. MØBLER

Søgade 11 - Telefon 12 14 74

1. kl.s ombetrækning af Deres møbler

12 mdr.s gratis service-garanti

TANDTEKNIKER

og laboratorium for fremstilling
og indsætning af tandproteser samt
REPARATIONS-SERVICE

Dansk Portase Service
EXAM. TANDTEKNIKER GEORG JØRGENSEN
RYESGADE 28 · ÅRHUS · TLF. (00) 12 61 00

Vi kører til .....

ELMEGADES AUTO

v/ John Pedersen

Elmegade 8 - Århus - Telefon 16 70 86

1. kl.s autoreparationer udføres på alle
vognmærker

LANGENÆS FARVEHANDEL BUTIKSTORVET

Skanderborgvej 20 . Århus . Telf. 14 54 00

Alt i farver, lakker, tapet og tæpper

FREDERIK NIELSENS EFTF.

ved Villy Jensen

Langelandsgade 193 . Århus . Tlf. 16 90 63

Alt i moderne belysning

samt el-installationer udføres

MEJERIUDSALGET

ved E. Christiansen

Ringkøbingvej 7 . Århus . Telf. 12 64 15

1. kl.s mejeriprodukter, øl, vand

samt lækkert brød og kager

Stedet for moderne hårpleje ...

Salon »JALIT«

ved Kirsten Bengtsen

Borggade 7 . Århus . Telf. 12 87 03

Spec.: Parykker, toppe samt formskæring

Damerne går til ...

Salon »CHANETTE«

ved Vivian Sørensen

Viborgvej 21 . Århus . Telf. 13 51 13

1. kl.s moderne hårpleje

samt alt indenfor sidste nye frisurer

Vi går til ...

HERRESALONEN

ved Bendt Madsen

Nørre Allé 86 . Århus . Telf. 13 44 04

1. kl.s moderne hårpleje

ÅRHUS BILGAS SERVICE

Jørgen Mikkelsen

A. Hertzumsvej 2 . Telefon 12 37 45

Salg, montering samt 1. kl.s service

I anledning af . . .

Derfor går jeg i 1970

Da generaldirektør P. E. N. Skov har bebudet, at han vil søge sin afsked i 1970, har Aalborg Stiftstidende haft en samtale med denne, hvori det bl. a. hedder:

– Er De træt af DSB?

– Ne-j, det er jeg ikke, men efter min mening er aldersgrænsen for høj, især for chefer. Da jeg i sin tid blev kaldt til trafikministeren og spurgt, om jeg ville være generaldirektør for statsbanerne, føjede han til: »Jeg vil hellere have en mand under end over 50«. Tiden har ikke svækket fornuften i den udtalelse, og jeg er ganske overbevist om, at chefen for DSB i hvert fald ikke bør være en mand i tresserne. Derfor går jeg i 1970.

– Det er nærliggende at forbinde Deres bebudede afgang med offentliggørelsen af rapporten om lyntogsulykken i Odense.

– Ja, det er der jo også nogle, der har gjort, men de to ting har nu ingenting med hinanden at gøre. Min beslutning om at gå tidligt er mindst 40 år gammel. Så kan De sige: Det er da nok muligt, men det kan De ikke bevise. Det kan jeg faktisk.

Som ganske ung mand tegnede jeg nemlig en livsforsikring. Det var forresten en kollega, som fik mig den bundet på ærmet. Forsikringen var på 5000 kr., og pengene var beregnet til at købe hus for.

– Er stillingen som generaldirektør for DSB i virkeligheden ikke for krævende for én mand?

– Det kan godt være, det er et stort job for en enkelt mand, men i alle større firmaer må afgørelsen og dermed ansvaret kunne koncentreres omkring en person og kun én.

Arbejdsklimaet ved DSB

– En række udtalelser under den afsluttede lyntogssag kan få en til at tviv-

le på, at arbejdsklimaet i DSB er særlig godt. Hvad mener De?

– Alt kan være bedre, men generelt set er arbejdsklimaet udmærket tror jeg. At der kan være lidt jalousi imellem de enkelte arbejdsområder, er vel naturligt. Blandt 25.000 mennesker kan ikke alle være engle, og bare 100 ikke er det, kan de nemt komme til at præge forholdene i uheldig retning.

– Er De for rar og venlig, generaldirektør Skov?

– Næ-h, det mener jeg ikke. Man kan godt skælde ud uden at være uforskammeret. Jeg tror nok, man kan regere som diktator, men jeg tror, man når længere i forståelse med personalet.

Banernes fremtid

–Hvilke forhold har så betydning for fremtidens togrejser?

– Først og fremmest at togene kører på de rigtige tidspunkter, men derudover tror jeg, at der ikke må være for mange standsninger ud over landet. Ikke så meget af hensyn til rejsetiden, for den varierer egentlig så lidt i et lille land, men mere for at give folk en chance for at slappe af. De rejsende skal virkelig kunne sætte sig tilbage i sæderne og nyde turen. Det er umådelig irriterende, når folk uafsladeligt kommer vadende ind over ens tær.

– Kan statsbanerne hamle op med lufttrafikken, efterhånden som antallet af lufthavne stiger?

– Ja, togene kan klare sig i konkurrencen på afstande fra 300-500 km. Hvad der ligger derudover, kan blive svært at holde fast på.

– DSB er skatteborgerne et dyrt bekendtskab. Kan der spares nogen steder?

– DSBs opgave er at gøre det muligt for alle at få transport til en rimelig pris. Den opgave har vi løst, mener jeg, men økonomien er og bliver banernes vigtigste problem.

Det vil min efterfølger også komme til at sande.

Jernbanekioskerne

betjener Dem gerne med

Tobak - cigarer - cigaretter

Dag- og ugeblade

Rejselekture

Bøger og papirvarer

Film og kuglepenne

Venlig hilsen

Bladhandler-Forbundet

Aktieselskab
i Danmark

STENVAD kager

— det store navn i SMÅ kager

Storebæltsoverfartens Restaurationer
og
Restaurant »Halsskov-Perlen«
Werner Schwartzlose
Færggården: Telf. Korsør (03) 57 06 19
efter kl. 17: 57 10 35
Halsskov-Perlen: Telf. Korsør (03) 57 10 35

»De Danske Østersøfærger«s

DSB
Restaurationer

GEDSER

RØDBY FÆRGE

DSB Restauration »Færgekroen«,
Rødby Færge

KROLINES *meriter*

Sommerferieminder

Jeg ved selvfølgelig udmærket godt, at det ikke er pænt at lytte til andres samtale, og jeg gør det almindeligvis heller ikke. Jeg var imidlertid i en situation, hvor jeg ikke kunne undgå at høre, hvad der blev sagt. Huset, hvor vi bor, er nemlig indrettet sådan, at man fra badeværelserne – formedelst nogle riste i væggene – tydeligt kan høre alt, hvad der foregår på bagtrappen, så da jeg stod og barberede mig, kunne jeg altså ikke undgå at høre samtalen mellem Karoline og to af husets koner – undskyld fruer. Det var sommerferierne, de drøftede. Det vil sige, de fortalte hinanden om, hvor vidunderligt de havde haft det, hvilke storartede og velhavende mennesker de havde truffet, og som havde været så begejstrede for at være sammen med dem, og alt det de havde set og oplevet. Først fortalte »hende fra fjerde sal«, at det havde været en enestående ferie. Derefter »hende på tredie«, der havde haft det om muligt endnu bedre.

Jeg stod og blev helt ked af det for Karolines skyld, for vort ophold der ude i sommerhuskuret, som vi havde lejet til at holde ferie i, havde ærligt talt ikke været morsomt, og vi var da også helt enige om, at sådan noget skulle vi da aldrig prøve mere, det vil sige for mit vedkommende var det stiltiende, for det var Karoline, der havde arrangeret det!

Efter den fremstilling jeg hørte hun gav de to damer, havde det været et ufatteligt dejligt eventyr, et strålende orgie af flammende sol over blændende hvid strandbred, blå himmel og endnu mere blå hav, lune lyse nætter med måne og stjerner og sagte melodiske bølgeslag. Der havde været sådan nogle glade, lykkelige, smukke, fornemme og rige mennesker med sidste skrig i raffinerede strand- og badedragter. Uden at sige det direkte, lod hun dem ane, at hun selv havde været strandens og stedets fejrede og eftertragtede dronning.

Bravo Karoline, du lader dig ikke dupere, tænkte jeg ved mig selv, men jeg synes dog alligevel, hun smurte lovligt tykt på.

Hele dagen var hun imidlertid kende- lig oprømt efter denne diskussion. Hun lo og spøjte, sang og nynnede og var

helt kåd. Siden har hun gentagne gange hentydet til vor ferie som en strålende oplevelse, og jeg tror næsten, at den er blevet sådan for hende i hendes erin- dring, ved at hun stadig går og fortæl- ler derom.

Hvad var så sandheden om sommer- huset? Det må nærmest betegnes som et bræddeskur, der blandt flere andre af samme type lå på en flad mark ud mod stranden. Det vi havde fået lå na- turligvis længst fra stranden.

Karoline havde strikket sig en ny badedragt, fiks og moderne, todelt al- så. Da hun ikke havde haft råd til at købe en ny, havde hun trevlet den gam- le op, og brugt garnet til den nye. Det var synd at sige, at den klædte hende,

hun så nærmest mere flot ud, når hun ikke havde noget på, for hun har så sandelig en flot figur.

Vi stod op klokken fem om morgene- nen, for sengene var så umagelige, at vi ikke kunne holde ud at ligge længere. Hvor var det dog forfærdeligt alt sam- men. Vand måtte vi hente fra en brønd langt borte, og så var det snavset. Mæl- ken vi hentede fra en gård endnu læn- gere væk, var heller ikke særlig ren. Der var halvanden times gang til købmand, og sådan var der noget ved det alt sam- men.

Men lige så sikkert, som opholdet i sommerhuset ikke morede hende, da hun var der, så er det efterhånden ble- vet som om, at hun nyder det i fulde drag. Godt det samme, for det er altid rart at have noget til at holde sig oppe, for hun har såmænd genvordigheder nok.

Lady.

Fra Jernbanens barndom

Danmarks jernbaner 1869

Fra Bradshaw's Railway Manual 1869. David & Charles (Holdings) Ltd., Newton Abbot, Devon.

Den danske regering gav en lang ræk- ke koncessioner i 1833 efter hvilket et udbygget dansk jernbanenet skulle væ- re etableret. Nettet spredte sig over Nordjylland og Fyn, og består af en hovedlinie fra Ålborg over Århus og Fredericia til Vamdrup på den dansk- tyske grænse. Endvidere bliver der en sidelinie fra Århus til Viborg. På Fyn løber strækningen fra Nyborg over Odense til Strib (overfor Fredericia på Jyllands-siden). Forbindelsen mellem Fyn og Sjælland og Fyn og Jylland bli- ver med færger til transport af gods og jernbanevogne.

Så snart en tilsvarende forbindelse er etableret mellem Helsingør og Hålsing- borg, er hele det skandinaviske jern- banenet forbundet med Europa.

Anlæggene af banerne er betroet Sir Morton Peto. Det drejer sig om i alt 500 km, og de samlede anlægsudgifter er beregnet til 16 millioner danske dol- lars (?). For at fuldende systemet, skal Sir Morton også sørge for forbindelse

til banerne i Sydslesvig. På Sjælland løber strækningen fra København over Roskilde til Nyborg, og en linie fra ho- vedstaden over Frederiksborg (Hille- rød) til Helsingør er planlagt og under anlæg. Den første jyske strækning fra Århus til Randers blev åbnet i septem- ber 1862, og i juli 1863 strækningen fra Langå til Viborg. De øvrige strækninger er forsinket på nuværende tidspunkt, men alle kræfter sættes ind for at fuld- ende dem.

En strækning fra Flensborg til Røde- kro blev åbnet 15. april 1865.

Jernbanerne på Sjælland 1869

Banerne er grundlagt i 1833 og givet en kontrakt på 90 år fra den danske re- gering. Linien skal forbinde København tværs over Sjælland med Korsør ved Storebælt, altså en fortsættelse fra Ros- kilde-linien. Samlet længde ca. 90 km.

Regeringen garanteret udbytte på mindst 4 pct. p. a. i 90 år. Banen blev åbnet for trafik 27. april 1856. Ledelsen består af V. Rothe, F. Dreyer og F. Got- schalck. Baneingeniør er F. Bauditz, lokomotivingeniør F. Busse. Hovedkon- tor i København.

Hold dig i form

Fedme og overvægt

Man trænger nu og da til at have ondt af sig selv – men lad dette være kortvarigt. Ikke stirre sig blind på sine skavanker! Ikke sætte sig hen og gruble over, hvad skal det dog blive til og smelte hen i medlidenhed med sig selv. Man må tage sig sammen og prøve på at ryste det tyngende åg af sig. Er man i besiddelse af en urokkelig vilje til at frigøre sig for skavankerne ved uophørligt arbejde og med sammenbidt energi og udholdenhed, da vil det gå fremad mod frigørelsen for skavankerne. Giv aldrig op – gør atter og atter forsøg på at overvinde vanskelighederne.

Den ene ynkelighed fører den anden med sig, så den der lader sit legeme forfalde ældes før tiden og må opleve, at livsværdier går tabt og aldrig kan vindes tilbage. Ingen kan ustraffet unddrage signaturens krav om vedligeholdelse.

En hyppig årsag til svækkelse og forfald er fedme. For meget fedt giver overvægt, dvs. død vægt, der svækker musklerne og tærer på livskraften. Skader legemets form og hemmer dets bevægelser. Vi må derfor gennem mådehold og motion regulere vor vægt.

Fra dagbogen

Odense d. 9. sept. En dansk-amerikaner faldt ved 21-tiden af lyntoget »Limfjorden« mellem Odense og Marslev. Ingen havde bemærket uheldet, og da man noget senere fandt manden, var han død. Han har formentlig taget fejl af døren til toilettet og kupédøren.

Svendborg d. 9. sept. Ved middagstid skulle to traktorer passere en markvejsoverskæring ved Sørup station. Den første traktor var kommet helt over, men den anden blev ramt af persontoget til Odense. Traktorføreren pådrog sig livsfarlige kvæstelser i hovedet. Et af de store traktorhjul havde sat sig fast under Mo-vognen, hvilket medførte nogen forsinkelse for toget.

Hele landet d. 10. sept. En jævndøgnstorm med vindstyrke 10–12 jog i dag, begyndende fra vest, over landet. Mange overfarer har ligget stille hele dagen.

Rødby Færge d. 11. sept. En vesttysk lystbåd sprang i nat læk og løb fuld af vand, således at de to ombordværende måtte forlade den. Færgeren »Kong Frederik IX« reddede kort efter de to skibbrudne.

Slangerup d. 11. sept. Ved 17-tiden kørte en personbil frontalt mod en DSB bus på vejen gennem Uggeløse skov. Den var kommet for langt ud i rabatten, hvorved føreren mistede herredømmet over bilen. Han var dræbt på stedet. Chaufføren i DSB bussen var alene i den. Han kom intet til, men bussen var så ødelagt, at den pr. tog måtte sendes til karrosserifabrikken i Åbenrå.

Avnbøl d. 12. sept. En personbil kørte i dag ind foran et godstog fra Sønderborg på Ullerup-Adslevvej overskæringen. Bilen blev ført med ca. 500 m foran på My-maskinen. Bilens fører var dræbt på stedet. Lokoet måtte løftes, før man kunne få bilvraget fjernet.

Roskilde d. 13. sept. En 13-årig kostskoleelev, der var på vej hjem på weekend, havde pillet ved vogndørens låsetøj, så døren pludselig fløj op. I forsøg på at få døren lukket igen, faldt han for øjnene af sine to kammerater af toget mellem Viby og Roskilde. Togpersonalet påbegyndte eftersøgning af drengen, men blev hurtigt afløst af politi og redningsfolk fra Roskilde. Først da man fik fat i politi med hunde, lykkedes det at finde den dræbte dreng. Han var rullet ned ad en ret høj baneskråning og lå i en grøft. Toget blev forsinket 80 minutter.

Guldager d. 13. sept. En lastbil kørte i dag gennem begge halvbomme på overskæringen i Guldager, og fortsatte som intet var hændt. Det lykkedes senere politiet at finde chaufføren, der var beruset. – Lokoføreren kom ud for nye chok, da han nærmede sig Esbjerg, hvor der var lagt en dyngeste sten på sporet. Lokoet holdt sig dog på sporet.

Slagelse d. 17. sept. En personbil kørte ved godt 18-tiden gennem den sænkede halvbom på Strandvejsoverskæringen. Han nåede over uden at blive ramt af toget, der passerede umiddelbart efter.

Ålestrup d. 18. sept. En personbil, hvori befandt sig to voksne og tre børn, blev i dag påkørt af dagens eneste godstog Viborg-Løgstør, da bilen skulle passere en markvejsoverskæring. Bilen kom op at hænge på Mh-lokoets ene buffe

og slæbt med et stykke hen ad banen. Tre af bilens passagerer måtte indlægges på sygehus med lettere kvæstelser.

Thybanen d. 24. sept. Svigtende strømforsyning har i de seneste dage genereret de automatiske bomanlæg på banens 40 overskæringer, og har givet togforsinkelser på mellem 30 og 60 minutter.

Sønderborg d. 25. sept. På samme sted, hvor der i oktober forrige år skete et jordskred på strækningen mellem Vester Sottrup og Sønderborg, skete der i aften et nyt jordskred, hvor man er ved at opføre en støttemur. I fire døgn blev persontrafikken mellem Sønderborg og Gråsten opretholdt med rutebiler. Godset blev befordret mellem Sønderborg og Vester Sottrup med lastbiler.

Nyborg d. 26. sept. Da lyntoget »Fynboen« kl. 17.15 skulle køre fra færgeren i Nyborg forsøgte en englænder at springe på toget. Han var kommet op på trinbrættet, hvor han kom i klemme mellem færgeren og toget og faldt ned på dækket. Han blev først fundet senere og blev bragt til sygehuset i Odense.

Fredericia d. 29. sept. Rangerformand B. B. Clausen, Fredericia, ville i aften trækkende sin cykel passere over vejen i Sandal, hvor han ramtes af en lastbil og var dræbt på stedet.

Drivatbanenyt

Lyngby-Nærum banen

Banens regnskab for driftsåret 1968-69 viste et underskud på 539.985 kr. mod 469.467 kr. året før. Antallet af rejssende med tog var stegt med 50.000 til 1,2 mill. Derimod havde der været en tilbagegang på buslinierne, hvor der havde været ca. 80.000 færre passagerer. De to kommuner, der driver banen, har bevilget penge til en fuldstændig fornyelse af det 40 år gamle spor, der ventes afsluttet engang i 1971.

Hads-Ning Herreds Jernbane

Banens underskud i driftsåret 1968-69 var på 1.347.397 kr., hvilket er 828.500 kr. mere end i fjor. Banens indtægter steg med 168.700 kr., men udgiften steg samtidig med 997.200 kr. Indtægten fra rutebilerne 1.022.400 var en stigning på 64.400 kr. mere end året før. For fællesdriften af ruten Horsens-Odder skal DSB have et udbytte på

156.400 kr. Antal rejsende med jernbane viste en stigning på 8.900 og med rutebilerne var der 170.200 flere.

I bestræbelserne for en bedre økonomi har der i indeværende driftsårs 1. kvartal fundet en del nyanskaffelser sted, ligesom de nødvendige reparationer af bygninger, materiel og spor fortsætter i det omfang, det økonomisk er muligt.

I banens vinterkøreplan er kommet nogle iltogsforbindelser mellem Odder og Århus, der har nedsat køretiden mellem de to byer til 30 minutter. Endvidere er visse tog erstattet af rutebil på strækningen Odder-Hou.

Vemb-Lemvig-Thyborøn Jernbane

Vemb station har fået nyt el-sikringsanlæg, og de to overskæringer på Ringvejen er forsynet med automatiske halv-bomme.

En del af Ålborg-Fjerritslevbanens skinner er af entreprenøren videre solgt til jernbanebrug i Italien, da skinnerne ikke var nedslidte og derfor kan holde mange år endnu.

Vadum kommune har købt Vadum station med tilhørende arealer for kr. 150.000. I købet indgår også ledvogterhusene i Nørslang og Torpet.

Etatsraad Tietgen, Lieutenant C. F. Garde og Overingenieur Rowan, og er bygget af Sidstnævnte for Interessentselskabets Regning for en Sum af omtr. 200.000 Rdl., hvilket, naar Hensyn tages til det hele Driftsmateriel med Videre, som maatte anskaffes til denne kun een Mil lange Bane, er ligesaa billigt som for en af de i den senere Tid fra enkelte Sider saa høit priste smalsporede Baneer.

Maribo

Banens første station i Maribo kan endnu findes gemt i en gård i Nørregade, ganske vist kan man næppe finde den på egen hånd – uden lokal hjælp i det mindste – men har man fundet den, kan man genkende træk, der også går igen i Bandholm station. Bygningen i Maribo anvendes nu til beboelse.

Som det fremgår af hosstående kortskitse, har banens indføring til Maribo i tidens løb undergået ikke få ændringer. Den ældste bane¹⁾ blev i nogenlunde ret linie gennemført fra endestation til endestation. Ved LJs tilkomst i 1874 drejedes Bandholmbanen mod vest og fik herved rebroussementtilslutning til stationen i Maribo, en tilslutningsform der senere stadig er bevaret.

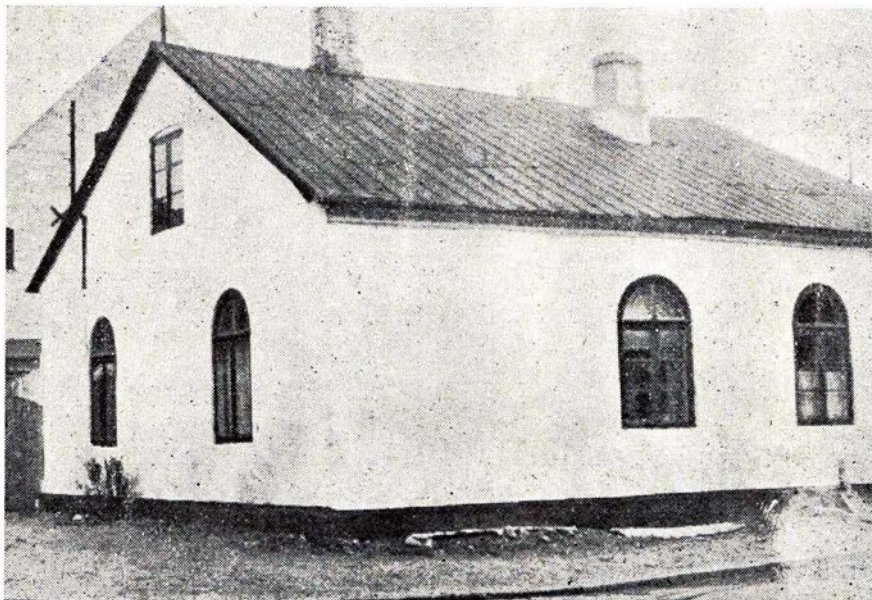
Fra 1922 flyttedes indføringen til stationens østende³⁾. Banen fik her tilslutning gennem en del sidespor (se kortet), ligesom en stor del af banen²⁾ blev bevaret som sidespor og i øvrigt eksisterer i dag. Endelig blev i 1940'erne bygget to viadukter nær Maribo, og endnu en baneforlægning fandt sted. Denne nyetablerede strækning⁴⁾ fik skærveballast og blev befriet for alle de private sportilslutninger. I parentes bemærket har vognfabrikken »Vulcan« – hvis vogne endnu i dag kører både her og der – stadig sidespor. Når banen fra 1952 betegnes som folkepensionist, skyldes det, at persontrafikken fra dette tidspunkt flyttedes helt over på banens rutebiler, og køreplanen blev derefter kun en behovskøreplan, hvilket i øjeblikket er ensbetydende med godstogskørsel få dage om ugen.

Når der på banens hundredårsdag også stadig er kørsel med persontog, i hvert fald på søndage i sommerhalvåret, skyldes det, at Dansk Jernbane-Klub siden 1962 med stor velvilje fra Lollandsbanen har kunnet køre på banen med sine veteranog.

Det første indtryk af nuhavende spor (24,39 kg skinner fra 1935–38) er, at sporet kan benyttes med minimal vedligeholdelse i endnu en længere år-række.

Bandholmbanen 100 år

1869 2. november 1969

Maribos første jernbanestation kan endnu findes i Nørregade

Historie

Levnedsløbet lyder kort således: Født 2. november 1869, et slidsomt liv i samfundets tjeneste, fra sidst i 1940'erne nedsat arbejdstempo, fra 1952 overgået til pensionistkategorien.

Retfærdigvis må anføres, at der i årene efter 1952 fremdeles er udført en samfundsnyttig gerning, og at intet tyder på vaklende helbred.

Når disse kendsgerninger er fæstnet til papiret, skal det siges, at en enkelt »privat« bane vel har en ældre dåbsattest (1864), men man har vist lov til at sige, at den sidstnævnte bane – Faxe jernbane (Stubberup-Faxe Ladeplads)

– må klassificeres for sig, hvorved vi til Maribo-Bandholmbanen kan bevare prædikatet: Danmarks ældste private bane.

Som en indledning nr. 2 kan jeg ikke lade være at citere, hvad »Illustreret Tidende« i åbningsåret 1869 skrev:

I Tirsdags den 2den ds. om Formiddagen Klokker 11, aabnedes af den kongelige Commissarius den mellem Maribo og Bandholm anlagte Jernbane. Overensstemmende med en af Regeringen i H. t. Lov af 20de November f. A. meddelt Tilslagslov er denne Bane anlagt, uden Tilslagslov, og et Interessentselskab, bestaaende af de Herrer Lensgreve Knuth-Knuthenborg,

Bandholm

Som det fremgår af skitsen, er på Bandholm havn anlagt et udstrakt spor-net. Omend havnen har en for private havne (ejes af grevskabet Knuthenborg) stor trafik, er jernbanens gyldne dage forbi. De sidste transporter af større omfang var vognladningsvise sukkerforsendelser til udskibning, en transport der i de sidste 4-5 år er sket landværts, og nu senest i specialjernbanevogne litra U.

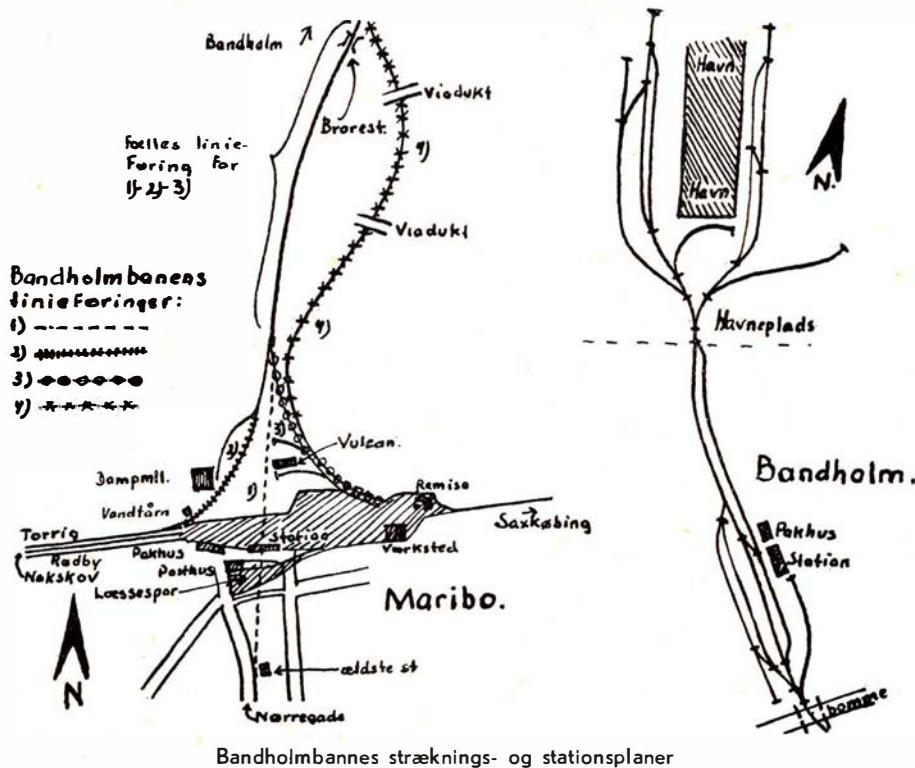
Når det erfares, at der i årene 1930-40 daglig kørte ca. 18 persontog og efter behov 4J-12 godstog (ligeledes daglig), forstås det sikkert, at der til tider var travlt på havn og bane.

Indkørselssignal i Bandholm blev helt frem til 1944 givet som håndsignal »kør«. Der blev dette år opsat maste-signal, der imidlertid - fremstillet som

det var af træ - hurtigt blev »slidt op«. Håndsignalmetoden toges atter i brug, indtil der ved modernisering efter sidste krig blev anbragt daglyssignal. Det bør også noteres, at automatiske advarselssignalanlæg findes ved tre af banens overskæringer. Disse anlæg er stadig i brug på banen.

Bandholm station fremtræder udvendig som i 1869. At se første sals lejligheden er næsten et museumsbesøg, så lavloftet og så små er lokaliteterne, at man må undre. Allerede for en længere årrække siden flyttede stationsforstanderen da også til en villa i nærheden af stationen.

Er banen end kort - 7,5 km - er oplevelsen på en tur med veteranbanen ulige større. Alt tyder på, at det gode samarbejde LJ og DJK imellem, vil bevare denne skønne banestrækning endnu i mange år.

Bandholmbannes stræknings- og stationsplaner

København

Preben Jørgensen & Søn

Skræddermestre
Jernbanegade 6 - København V
Telefon 12 47 07
UNIFORMER - HABITTER

C. STEINMETZ & SØN

Blikkenslageri - Sanitet - Skiffer
bygningsarbejde
Udfører arbejde for DSB
Lindegårdsvej 37 · Charlottenlund
Telf. Ordrup 704

Lyngby

SPAREKASSEN FOR LYNGBY OG OMEGN BIKUBEN

Hovedgaden 11 - 2800 Lyngby
- en lønkonto gi'r mange fordele

- også Deres flamme
BRABRAND
Telefon (06) 26 04 00
Løgstør - Vejen - Odense - Næstved

I DSB KINO
erhverver man viden
på fornøjelig vis
til en rimelig pris

Afdelinger overalt i landet, der udarbejder tilbud uden forbindelse.

DSB benytter DET DANSKE RENGØRINGS SELSKAB A/S overalt i landet til rengøring og vedligeholdelse af vagoner, stationer, administrative områder m. m.

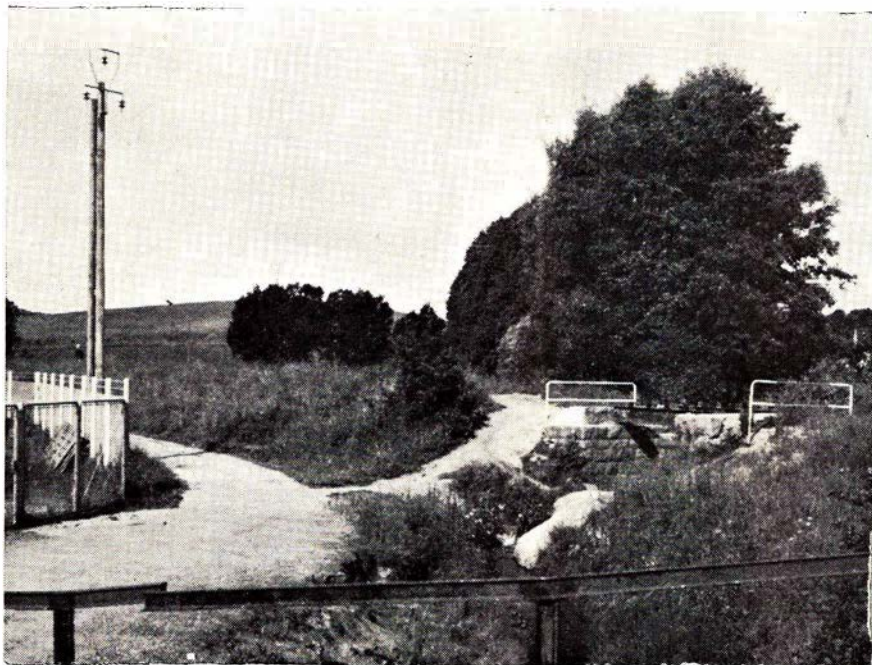
DET DANSKE RENGØRINGS SELSKAB A/S

„SVANEGÅRDEN“

Hovedkontor: Kollegievej 6 Charlottenlund

På fodtur efter Vejle-Vandel-Grindsted Jb.

Vestbanevej i Vejle ender her

Introduktion

Der blev i juni måned 1969 her i landet indregistreret 12.063 personbiler. Mod 7.590 samme måned sidste år. Det ville have været interessant også at have set cykelhandlerbranchens tal over solgte cykler i samme tidsrum, selv om det dér nok mere er antallet af motionscykler, der viser stigning. For det er jo engang sådan, at »købt« motion er det der tæller, det der giver status.

Der tales om fredninger, grønne områder, om anlæg af cykelstier resp. gangstier, men er vi – eller flertallet af os modne til at leve op til sådanne tanker?

Vil vi mere end læse om det og finde tanken helt ok – og så køber vi en motionscykel, magen til den Sørensens anskaffede i maj! Og ser så iøvrigt naturen fra bilvinduet.

Blandt idealisterne – naturidealisterne – optrådte i sommeren 1968 Vejle Amts Folkeblad, hvorfra en journalist testede strækningen Vejle-Bindeballe, med cykel i hånd.

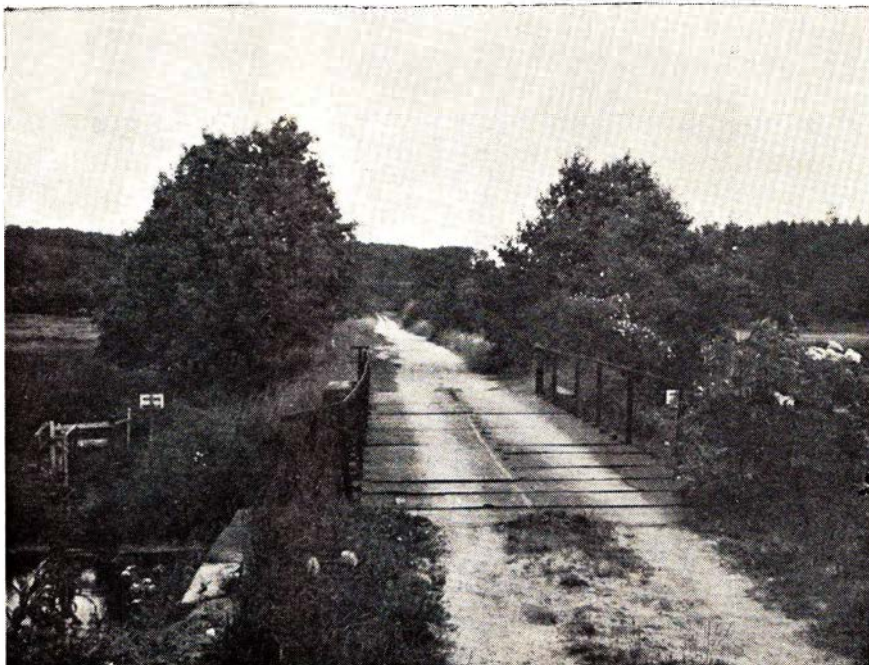
Den helsides artikel, der blev resultatet af denne tekst, var det incitament, der ligger til grund for gør-det-selv-tankens realisering.

Altså en lidt anden baggrund end den normale, om man så må sige, når der

tænkes på banefodture, og hvorfor ikke også drage en lidt anden konklusion af turen end vanligt, gøre beskrivelsen mere naturvendt for eksempel. Dog, der vil blive ofret på de jernbaneinteresseredes alter. Naturligvis.

Banens generelle forløb

Fra Vejle i engenes nordside i frie

Bro over Vejle å øst for Haraldskær

omgivelser. Hen mod *Skibet station* når åen banen, dalen er mere snæver. *Skibet-Haldskær* fabrik stadig i engene i nordlige dalside, og dalen stadig relativt smal.

Mellem Haraldskær fabrik og Vingsted mølle først i engenes nordside, så ind i bakkefod for derefter at stikke over Vejle å, der kort vest for stationen atter overskrides. Dalen nu bredere, banen normalt engforløb.

Ravning stadig engforløb i bred dal. Over Sletskov banke, via *Limskov station* atter ned til og over Vejleåen, der i mellemtiden har slået en bugt mod syd.

I en bakket natur – uden å – til *Bindeballe*, hvor vi nærmer os, men ikke når, åen. De foreliggende sænkninger følges – som senere beskrevet, i en pragtfuld natur.

Fra *Randbøl* kan forløbet sammenfattende beskrives som jævnt og sandet terræn næsten helt uden anledning til jordarbejder.

Fra moserne ved *Lindeballe* kommer Grindsted å, og den slår ved *Billund* følge med banen, der passerer åen én gang, nemlig ved S. Elkjær mellem *Billund* og *Løvlund*.

Og så turen, som den kan gøres i 1969, nej, forresten, lad os lige inden på utraditionel vis fortælle lidt banehistorie. Utraditionelt på den måde, at det er essensen af de lokale dagblades skrivi i – om man så må sige – de fattigste af mellemkrigsårene.

Essensen som sagt, for det skal ikke være og kan ej heller være et fuldgyldig referat af alt skrevet. De må altså for-

stå det på den måde, at det blot skal give et lille indblik i, hvad en lille bane kan blive udsat for.

Avishistorien

I 1925 starter vi denne boglige rejse. Da var der nemlig forslag fremme om at købe en motorvogn. Kommunerne var imidlertid ikke enige om betingelserne, og forslaget faldt. Atter fremme i 1926, hvor der fra DFA i Odense foresloges anskaffet en 42 personers motorvogn, herved kunne et loko og en personvogn afhændes, således at der tilbage var tre loko.

Diskussionen udviklede sig så stærkt, at der opstod tanker om helt at lukke banen, men denne tanke bundfældede sig i, at man ville søge at involvere banens personale i underskudsdekningen.

Vognen blev bestilt og leveret fra Triangel, den blev indsat i daglig drift den 15. marts 1927 som VVGJ M 1. Den havde 38 pladser.

Landkommunerne gik fortsat ind for besparelser, og der fremkom bl. a. forslag om, at personalet skulle yde 2-2½ pct. af lønnen for hver 10.000 kr. banen gav i underskud. Også lyspunkter var der i mørket, således ansøgte 20 beboere i Hinum om trinbræt dersteds. End-

videre var der ansøgning om trinbræt ved Grene kirke midt mellem Billund og Løvlund (Hinum trinbræt skulle ligge ved Filskovvejen).

Den 27. marts 1927 åbnedes følgende trinbrætter: Hofmansfeld, Elkjær, Krog og Hinum.

Den 20. juli 1931. Grindsted kommune vil ikke garantere for moderniseringslån, uanset at et blad skrev, at et realiseret moderniseringslån ville medføre, at det ville se lyst ud for banen.

Den 23. juli 1931 begyndte så beboerne i Nørup sogn privat at tegne halvdelen af den kommunen pålignede andel af lånet, kommunalbestyrelsen forventedes at tegne den anden halvdel. Nørup kommune havde sammen med Bredsten, Skibet og Grindsted taget afstand fra at garantere. Motiveringen var, at det kneb med at inddrive skatterne.

Uden at nævne navne kan citeres en udtalelse fra et af landkommunemøderne: »Hvad tænker man på, således som banen gennem de sidste år har været ledet økonomisk. Hvis funktionærernes løn bliver nedskåret med 25 pct., ville de endda høre til kommunernes bedste skatteydere, og blev de nedskåret med 50 pct., var de endog godt stillede!«.

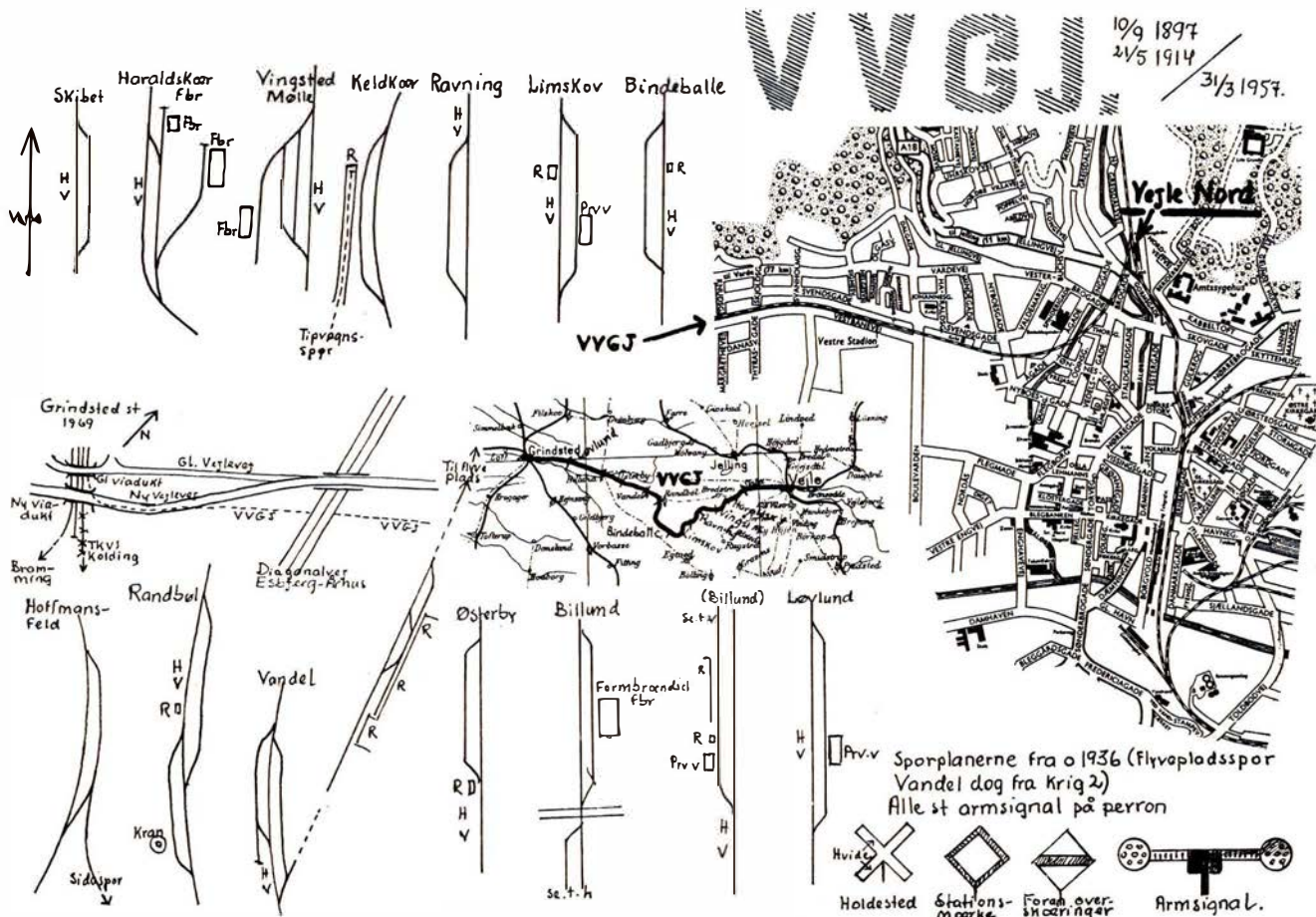
Funktionærerne blev spurgt, men det blev blankt afslag. »Så må banen nedlægges,« sagde samme kilde som foran nævnt.

En anden udtalelse lød: »Vil I tegne privat garanti, så må I ofre nogle tikronesedler, jeg går i spidsen, jeg er interesseret i at bevare banen«. Det lød, men ikke nok.

Vingsted kommune, også privat tegning. Slutresultatet blev for denne kommune, at der garanteredes indtil 20 pct. af banens underskud i kommende 4 år, maksimalt 300 kr. pr. år.

Moderniseringslånet skulle andrage 191.000 kr., hvoraf staten betalte halvdelen (4½ pct. over 25 år). Det var tanken at anvende de 121.000 til nye sveller og skinner, 9.000 til ombygning af vognmateriel og 60.000 til en ny dieselmotorvogn. Kommunerne faldt stort set til føje, og en opgørelse viste, at der fra Vejle pr. år befordredes 900 vognladninger til Grindsted, deraf alene de 700 fra Vejle havn.

Når det lykkedes at få flertal for fortsat drift, var det dog med store besværligheder, og det blev kun for en 2-årig periode, og det blev tilmed under forudsætning af, at personalet, som det hed, ville betale 25 pct. af deres løn

Stations- og sporplaner

ligesom det var tilfældet på Kolding Sydbaner. Modstræbende gik personalet ind herpå, og de to år var reddet.

Også en ny motorvogn fra Frichs blev reddet, og d. 5. juni 1933 kørte den fra Vejle Nord ud på banen som VVGJ M 2.

Vi vil så slutte denne jeremiade, uanset at den var meget længere, det var faktisk et liv om ikke dag for dag, så år for år, indtil anden verdenskrig bragte banen nyt liv, takket være blandt andet og især Vandel flyveplads.

Til den 31. marts 1957 kørte banen, den bane der åbnedes 10. september 1897 hhv. 21. maj 1914, første årstal for strækningen Vejle Nord-Vandel, sidste for den resterende strækning.

Fodturen

Km 0,0 – *Vejle Nord*. Pladsen er jævnet, perronkanten bevaret, DSB-remisen borte. Højresving gennem de nordlige bydel. Broen ved perronende mangle, hegn over banen, gadepassage, plankeværk på tværs, atter manglende bro. Gadepassage, et stykke intakt, have på tværs, gade igen, velbevaret stykke, gade og så idrætsplads. Forbi gavle af to etagehuse, men så er alle besværligheder borte, den lettest tilgængelige bane, som ønskes kan, i gadens – Vestbanevej hedder den – højre, nordlige side.

Hvor Vestbanevej bliver til Råhøj Allé slipper vi gaden, men af den grund ingen sorger. Nok er broen over en bæk kun to dragere, men lette at balancere på, og så er der fin, fin spadserevej, cykelvej, ja bilvej om så skal være, fremover. Og en dejlig natur, en dejlig og fredelig natur. Et langt lige stræk, svagt stigende, vestresvingende dæmning, kreaturpassage hegnet på tværs, udgravning mens vi nu drejer svagt mod højre. Markvej på tværs og atter udgravning.

Efter minidæmning en skovsti, lukket og sval, let passabel. En bæk passerer, og der er lagt jernplader over, fin bro. Efter et lille sving til begge sider nås et rodet stykke foran *Skibet station*, rensningsanlæg eller kloak. Dog ikke mere rodet, end det let passerer. Blot fire gange el-hegn plus en halv snes løse heste så er det

Skibet – 6,2 km

Bortset fra en lille have i sporene, graves og regeres der overalt. Skiltet intakt. Dette gælder i øvrigt i sjælden stor udstrækning på denne bane, næsten overalt er beskiltningen stadig i orden!

Videre over et plus to plus et el-hegn, hvor banen gik, for den er borte i mar-

kerne, men retningen er god nok, selv om en drift kvæg ligger lige i ganglinien. Træled, markvej, atter træled, det er herregården Haraldskær, der hegner så fornemt.

I begyndelsen af venstresving et el-hegn (det er el-hegnenes bane!) dernæst en svellestabel som brodække over bæk og ud på vej. Herfra mangler så et lille stykke, vel 100 m, men en vinkelvej benyttes, og atter på banegrund, når endnu et led passerer.

Dernæst i engterræn en bred – ualmindelig bred – sand og grusstribe, den er behagelig, det har kvæget også opdaget. Det fylkes på den. Vejle å slår en bugt ind mod banen og møder et tilløb fra nord. Ned at kigge, to buegennemløb under. Svagt svingende mod højre videre som markvej, nu uden kvæg. Et helt plant stræk, hvor markvejen pletvis svinder ind til to svage spor i højt græs, og så en af turens få kalamiteter, nemlig ca. 1.500 m i 150 cm højt korn. (Godt »Haraldskær« ikke så det!).

Det er trods kornet forbavsende let at finde sig til rette, det viser sig nemlig straks, at baneforløbet er en gul stribe, grusstribe i det afvigende jordsmon. Atter åen som midlertidig nabo og så i en have. Bogstavelig talt. Midt i haven gik banen, endog en lille bro findes nedenunder frodigt voksende grønkål (det var den gang det endnu regnede). Langs et hegn, og – ikke let at se – ind i lille dæmning foran

Haraldskær fabrik – 9,6 km

Såvel som Skibet er her privat beboelse, men i Haraldskær er varehuset bevaret. Fremover atter fin, fin grusvej, buskads ved siderne. Først lidt til venstre, så højre, dernæst lang lige stræk-

ning indtil pladeklædt bro fører over den brede å. Straks derefter ind i ca. 500 m højresving, der retter sig ud til en lige linie, stadig som to grusspor. Dette fortsætter til en græsklædt sporplads foran

Vingsted mølle – 11,8 km

nås. Folden bevaret her. Også stations-skilt. Så over vej, trådhegn foran, det er Vingsted stadion. Sigtet fremover ok, men gangen ikke mulig, der må en lille omvej til. Også af den grund, at der vest for stadion ikke mere er bro over åen.

Omvejen er let klaret via en sti, og ved åbredden melder sig straks en dæmningsstump og følgende lige stræk bestående af to grusspor. Svag venstresving på lille resp. lidt større dæmning, der er gennembrudt af det ene gennemløb efter det andet, alle »i drift«. Hus, markvej tværs over og så noget der ligner mistænkeligt en tidligere bane-grusgrav på højre hånd. Tre sveller med én underlagsplade ligger endnu fast i undergrunden her. 500 m ret linie, venstre-højresving, alt med buskads på siderne. Og nu er grusvejen i hvert fald så god, at den er fint egnet til bilkørsel også. Det synes ej heller at være nogen hemmelighed, thi der står – efter en lille lund er passeret – i vestenden af stationspladsen i Ravnning et skilt »Gennemkørsel forbudt«.

Ravnning station – 14,2 km

Som Vingsted mølle privat beboelse. Frit beliggende, men med skov umiddelbart vest for. Lige ud, til venstre, atter lille skov, hvor en vej snor sig op over banen.

Ravnning stationsbygning

Stadig fin, bred vej. Lille dæmning, lidt til venstre, stiger så op mod udgravning, hvori banen drejer mod højre. Ud på et terræn, hvor balancen er skæv, det stiger op mod højre, går ned mod venstre, et øjeblik senere modsat. Lige foran et ret stykke, enkelte sveller med underlagsplader, og så ind på

Limskov station - 17,3 km

Et varehus i træ, privat, intakt, fol-den ligeså, hovedbygningen beboelse. Dernæst nr. 2 overraskelse, af de kedelige. Et skovstykke. Og nok er der skovskader (ikke nogen vittighed, de var der) og andre ornitologiske sjældenheder, men der er besvær. Der er meget besvær, for træerne har på dette stykke ikke indset, at der skal være mulighed for banegenfindelse, tværtom. De er høje, de er tætte, de er stikkende. Tilmed virker de mange gennemløb her ikke efter deres hensigt, vandet passerer rask væk både tværs over og på langs.

Missionen lykkes, skovene nås. Og så belønnes anstrengelserne, naturen er allersomdejlignst, måske turens skønneste stykke, selv om der er andre perler også. Vejen bliver nu acceptabel, ja mere end det, og ved åpassage er der de sædvanlige jernplader som brodække. Lang venstrekurve, det meste af vejen på dæmning, hvorefter banen stigende og højredrejende følger bakkefod. En pragtfuld udsigt fra toppen til højre.

Midt i stigningen, der fortsætter, mødes en skarp grænse mellem østløvs-skovene og vestnåleskovene. Sjældent ses det så skarpt markeret. Det stiger stadig, det drejer mod højre inden vi går ud på den lige linie igen. Lidt dæmning, lidt nåleskov hist og her, enkelte markveje, indtil et par hundrede meter bane mangler. Markerne har taget det. Kun 200 m, så er der atter orden i sagerne, selv om det er en roemark på tværs. Roerne er imidlertid så tynde, at de har umiskendeligt banepreg, og så - en regulær kornmark på stationspladsen i

Bindeballe - 20,7 km

Privat beboelse. En trægarage bygget til i den ene ende, en murstenstilbygning i den anden. I vestenden et nyt hus placeret så uheldigt, at et hjørne rager ind over banen.

Her på dette sted gav Vejle Amts Folkeblad op, og det er måske forståeligt, når vi nu hører om den videre færd, der for første etapes vedkommende nåede op på 28 km. Det var også tilstrækkeligt!

Altså fra Bindeballe. Banen borte, men den kan dog anes at have passeret i en sænkning i vejen, og kort derfra genfindes den som en dyrket dæmningsstribe til højre for Frederikshåbsvejen. Når sidstnævnte vej drejer mod venstre drejer banen mod højre, og selv om der dyrkes kartofler på den, ses det tydeligt, at de nærmeste otte rækker gror på en anden bund, der er meget grus imellem.

En markvej følger banen nøje, og det er ulige lettere at følge vejen, så meget mere som banen er tilplantet med fyrretræer, der allerede har nået skelsår og alder. Nålemæssig set. Ved en gård drejer vejen imidlertid naturligt nok fra, men på den anden side standser fyrretilplantningen her, så banen lægger sig atter frem. Bag gården i øvrigt på en anseelig dæmning, hvor ejeren har opdaget, at det er let og billigt at få grus!

Det lange stykke til nu, hvor der har været anledning til at anlægge dæmning, deles op, så der er anledning til mere end det, der er plads for udgravninger også. Og der er her en dejlig natur, en realisation af bymenneskets drøm om ro, om fred og om vindunderlig natur. Det er vindstille og sol, der er nåletræer overalt, men - og det er misteltenen i paradiset - der er millioner af fluer. Det er ikke overdrevet. Frokosten måtte spises gående, af bitter nød, et hvil havde været på sin plads. Og så skal De høre. 1½ km længere fremme, hvor fluerne slap op, manglede turens eneste overtøj, vindjakken. Den lå på det påtænkte spise-sted. Altså turen gennem paradiset, flueparadiset, endnu en gang. Og tilbage igen. Kommentarer overflødige!

At der så fulgte vel 800 m med de tættest tænkelige fyrretræer, selv fluerne kunne ikke leve der, er noget andet, men barrieren blev passeret. I øvrigt for en stor del baneforløb på dæmning her. Der er tale om sving til begge sider, alternerende, indtil en lang venstrekurve startede efter at asfalteret Randbølvej er passeret. Kort forinden anes, hvor Hofmansfeld sidespor havde sin plads.

Skønhed, De ikke aner

findes langs *private baner*

Kolding

BP-hjørnet

ved Hans Richard Jensen
Fredericiagade 42 - Kolding

Benzin - Olie - Vask - Smøring
samt stort udvalg i autotilbehør
Quick-service udføres - Tlf. 52 62 45

Quick-service udføres på nyt
moderne apparatur

Ind til ...

ESSO SERVICE STATION

ved Niels E. Johansen
Agtrupvej 124 . Kolding . Telf. 52 37 52
Benzin - olie - vask - smøring

samt stort udvalg i autotilbehør

SHELL SERVICE-CENTER

Sydbanegade 11 . Kolding . Telf. 52 24 17

Benzin - olieskift - smøring - vask
samt Quick-service udføres

Tank selv - 3 øre billigere pr. liter

Det var vejen, vi kom over, og så vi-ger fyrretræerne, der ligger atter to spor og venter på os. Til højre er der hegnet, Natohegnet, et langt stykke, og kort derefter er det slut med banen. Et skovstykke lægger sig i vejen, og en omvej de 400 m til

Randbøl - 25,5 km

er resultatet. Her er der kommunekon-tor med en særdeles velpasset have, hvor der for var spor. En venstresvin-gende dæmningsrest i marker følger, og så er det marker uden spor, der lig-ger for. Dog med det sømærke, at der står en stribe åben i foranliggende skov, hvor der atter er god passage. Efter skovturen marker til

Vandel - 28,3 km

Stationspladsen noget rodet, bygnin-gen privat eje. Og så må vi have kort i hånden, for at finde resten. Det er ikke en opgave, der kan anbefales til efter-følgelse, det må være næsten ugørligt at finde frem ad rette spor, medmindre den besøgende har den nødvendige sjet-te sans - og eller et 1:20.000 kort i hånden.

Aalborg

MEJERIUDSALGET

v/ Erik Ø. Larsen

Boulevarden 44 - Ålborg - Tlf. 12 53 97

Alt i 1. kl.s mejeriprodukter - ØI - Vand
samt lækkert brød og kager

Bestilling på DESSERT-IS modtages

ESSO SERVICENTER

v/ Ole Overgaard

Sønderbro 24 - Tlf. 13 40 23 - Ålborg

Benzin - Olie - Autodiesel - Smøring

Vask - Batteriservice m.m.

CHEVRON service garageanlæg

ved Steen Madsen

Kollektivhuset . Ålborg . Tlf. 12 45 15

Benzin - Olie - Vask - Smøring

samt stort udvalg i autoudstyr

Quick-service udføres

Køb kun det bedste

- det gør vi . . .

GUG SLAGTERFORRETNING

ved K. L. Jensen

Ålborgvej 3 . Tlf. 13 97 25

KØD - FLÆSK

samt HJEMMELAVET PÅLÆG

Gælder det FARVE, LAKKER, TAPET

- så gå til . . .

GUGVEJ FARVEHANDEL

ved Orla Westergreen

Gugvej 91 . Ålborg . Tlf. 13 76 11

Alt indenfor moderne gulvbelægning

Det store udvalg i autoudstyr

finder De hos os . . .

De bliver betjent
af mænd med fagkundskab

..... stedet for moderne hårpleje

BODIL LARSEN

Damefrisør

Borgergade 32 - Ålborg - Tlf. 12 67 53

Alt indenfor sidste nye frisurer samt

1. kl.s individuel behandling udføres

..... demerne går til

SALON »AABET«

ved Lena Eberhardt Nielsen

Hjørnet af Øster Gravensgade 2 og
Nørregade - Ålborg - Telefon 13 16 11

Alt indenfor moderne hårpleje udføres

Speciale: Frisering af toppe

Garanti for 1. kl.s fagmæssig betjening

Vi anbefaler . . .

GLARMESTER K. H. HOPPE

Dalgasgade 2 . Ålborg . Tlf. 16 08 15

Indsætning af ruder - blyruder - ind-

ramning - reparationer samt tilbud på

nybygninger m. m.

Gælder det ombetrækning af møbler -
så ring til .....

BENT HANSEN

Slotsgade 35 - Ålborg - Tlf. 13 31 71

Ombetrækning af møbler og pålægning

af tæpper med garanti for fagmæssig

kvalitet

Vi træffes kl. 9-16

undtagen lørdag

PÅHLMAN HAFSTRØM

TANDTEKNIK

Algade 11 . Ålborg . Tlf. 13 23 02

Hj. af Jernbanegade og Vingårdsgade

Telefon 12 34 56

Vi handler i . . .

MEJERIUDSALGET

ved Børge Eriksen

Ryesgade 8 . Ålborg . Telefon 12 59 86

Alt i 1. kl.s mejeriprodukter

..... lad os forfatte Deres festsang

GLENDAL

Jernbanegade 21 - Ålborg - Tlf. 16 01 72

Duplikering af enhver art fra dag til dag

- også på elektrostencil

..... Vi handler i

LØKKEGADES BAGERI

ved M. Petersen

Løkkegade 15 - Ålborg - Tlf. 12 48 21

1. kl.s lækkert brød og kager

Vi handler i . . .

MEJERIUDSALGET

ved Arne Thomsen

Grønnegade 14 . Ålborg . Tlf. 13 35 57

Alt i 1. kl.s mejeriprodukter

samt kolonialvarer

Vi kører til . . .

servicestation

ved Willy Sondrup

Færø Plads . Ålborg . Tlf. 13 65 35

Benzin - olie - vask - smøring

samt Quick-service og småreparationer

Nørresundby

SHELL service

ved Kaj Nielsen

Thistedvej 119 - Nørresundby

Tlf. 17 20 07

benzin - olie - vask - smøring

samt stort udvalg i autotillbehør

Vort speciale er dækservice

Gør Deres indkøb i .....

STATIONSVEJENS KIOSK

ved Vedfald Nielsen

Stationsvejen 31, Nørresundby, tlf. 170209

Aviser, uge- og månedsblade, lommerom.

Stort udvalg i tobaksvarer

Ind til .....

ESSO - LINDHOLM

v/ Jens E. Christensen

Thistedvej 60, Nørresundby, tlf. 17 06 75

VASK - SMØRING - OLIE

Stort udvalg i auto-udstyr

Speciale: Undervognsbehandling

*Gør Deres indkøb hos
vore annoncører*

Østerby – 32,2 km

er ligeledes privatbolig, og det er egentlig ikke til stor nytte at beskrive i enkeltheder turen til Grindsted, der er næsten intet at finde. Jo, der er med kortet i hånd. Der er huller i granlæhegnene, der er voldstykker hist og her, der er minimale jordarbejder, men – som sagt og som gentaget – der er såre lidet.

Billund – 35,1 km

anvender sin banegård som posthus, men der er ikke meget banepreg over noget der. Mere er der at se i Legoland, der kører toget. Det kører nok med overskud efter antallet af passagerer at dømme.

Dog, vest for Billund ved S. Elkjær, findes en langstrakt hævelse i terrænet, hvor banen gik over åen – Grindsted å. Brohovederne findes, men selve broen er borte.

Løvlund – 41,1 km

har været posthus, men er nu privatbolig. Posthuset er flyttet derhen, hvor det foregår, ved landevejen.

Videre frem mod Grindsted – intet. Vi møder den nye diagonalvej, der er forsænket i terrænet, og forbindelsesvejen til/fra Grindsted har lagt sig på baneplanen, der altså også her er ugenfindeligt.

Og så selve endestationen

Grindsted – 47,2 km

Ak, hvor forandret, og dermed er det ikke slut. I mellemtiden er også TKVJ bukket under, og det er næppe enden. Grindsted lader vi indtil videre i ro.

Konklusion

For der var jo spørgsmålet, hvordan med banen som sti? Herom kan kortfattet siges, at fra Boulevarden i Vejle til Bindeballe mangler kun broen vest for Vingsted station, men en kort omvej er umiddelbart klar her, hertil kommer så – og det er værre – de 1.500 m kornmark under »Haraldskær«. – At retablere her, uden store jordarbejder, er let, men kan arealet skaffes til veje, det bliver nok det store spørgsmål. Øvrige hindringer, **bevoksninger** m.v., kan relativt let fjernes, alt under forudsætning af, at arealerne haves eller kan erhverves, det gælder i øvrigt helt frem til Randbøl.

Bevares eller ikke bevares, retableres eller ikke retableres, det er, dersom De er interesseret i at »gøre« et stykke bane, uhyre let at finde endog uhørt lange stræk, hvor der er aldeles fri passage.

Og det giver motion!

Model-Jernbane

Modelkonkurrence

Jernbane-Bladets læsere indbydes her ved til en konkurrence i modelbanebygning. – Konkurrencen afholdes af jernbanetidsskriftet »Signalposten«, og udskrives i anledning af, at Danmark i 1970 er værtsland for den årlige MOROP-kongres (MOROP = den europæiske modelbaneunion).

Konkurrencen er opdelt i tre grupper, der hhv. omfatter

1. Trækraft
2. Øvrigt rullende materiel
3. Bygninger, spor og tilbehør

For alle tre grupper gælder det, at størrelsesforholdet er frit. En model i f. eks. 1:10 deltager på lige fod med en model i 1:160. Dog forventer man, at der er flere detaljer på en stor model end på en lille.

Enhver model kan indsendes, blot forbilledet er dansk. Her må vi lige indskyde, at en lokomodel ikke behøver at være forsynet med motor, men er modellen forsynet med motor, vil også modellens trækkeevne og støjniveau blive bedømt. Og en enkelt betingelse. De indsendte modeller må ikke være præmieret ved en tidligere konkurrence.

Indsendte modeller bedømmes af tre dommere:

direktør K. O. B. Jørgensen,
Danmarks tekniske Museum,
ingeniør O. G. Søndergård,
Danske Statsbaner,
farvehandler P. Adamsen,
fmd. for Jernbanehistorisk Selskab/DMJK.

Bedømmelse

Reglerne herfor er ikke endeligt udarbejdede endnu, men ved bedømmelsen tages der hensyn til

1. Emnets sværhedsgrad
2. Håndværksmæssig kunnen (skævheder i vinduer, tinklatter, filemærker m.v. trækker fra)

GAGADENS LEGETØJ OG HOBBY

ved Aage Wøhlk

Vestergade 6 . Nørresundby . 17 12 17

Stort udvalg i hobbyartikler og elektriske tog – minirace – fjernstyring – træ- og plasticbyggesæt

Alt i førende mærker

Horsens

Beringsgårdens Smørrebrød

ved Lissy og Arne Stidsen

Kongensgade 10 – Horsens – Tlf. 62 22 77

God daglig frokostpakke – lækkert smørrebrød samt anretninger

Åben alle ugens dage fra kl. 6 (undtagen mandag)

Det store udvalg i trikotage samt børneudstyr

finder De hos...

ORLA JENSENS EFTF.

ved Preben Hæsse

Beringsgården . Horsens . Telf. 62 40 26

Vi kører til...

Thorsgades Autoværksted

ved mekaniker Sv. E. Østergaard

Thorsgade 9 – Horsens – Tlf. 62 87 19

1. kl.s autoreparationer udføres på alle vognmærker

Spec.: Autoskader og rustskader

Ind til...

ESSO service

ved H. Toksvig

Sønderbrogade 16 . Horsens

Telefon 62 78 98

Benzin – Olie – Vask – Smøring

AUTOUDSTYR

SMÅREPARATIONER UDFØRES

Vi handler i...

TOBAKSFORRETNINGEN

ved I. Skov

Smedegade 60 . Horsens . Telf. 62 80 54

Stort udvalg i cigarer – tobakker – vine – spirituosa samt rygeartikler

MÆLKETORVETS KIOSK

Smedegade 3 . Horsens . Telf. 62 39 08

Aviser – Uge- og månedsblade

samt telegrammer

Stort udvalg i lommeromaner

Ikast

IKAST SLIDBANEFABRIK

ved E. Madsen

Østergade 26 . Telefon 15 11 40

Stort lager af dæk med slidbaner så De kan bytte omgående

Aarhus omegn

..... vi handler i

Farver - Lakker - Tapeter
Stort udvalg indenfor mod. gulvbelægning

Risskovs førende specialforretning

GRØNBORG
VERI-CENTER
RISSKOV - TLF. 17 55 35

B & O . PHILIPS . TANDBERG
Grammofonplader
Reparation af alle fabrikater

JOHN DAMM'S AUTOLAKERING
Arresøvej 12 . Risskov . Telf. 17 83 66
Privat 89 16 53

Reparation og ovlakering udføres
Tilbud og overslag gives uden forb.

ÅRHUS REPARATIONSCENTER
Grenåvej 372 - Telefon 17 51 14
Alle slags reparationer udføres
såvel ude som inde
Tilbud og overslag gives u. forbindelse

RAVNHOLT FORSAMLINGSHUS
ved Mary Jørgensen
Telefon (06) 18 21 11 Solbjerg 334
Selskabsmiddage - Kolde anretninger
Ravnholt platte eller smørrebød
ud af huset
Ring og aftal pris og lev.

Viby J.

Vi handler hos...

KØBMANDEN
ved S. Gissel
Monradsvej 16 a - Viby - Tlf. 14 13 68
1. kl.s kolonial - konserver - vine -
spirituosa samt tobaksvarer
Ekstrafin kaffe

**Høskovens Husholdningsvask
og Varmerulle**
ved Lilly Rasmussen

Langsvadsvej 6 . Viby . Telf. 14 18 41
våd vask - tør vask - samt rullevask
Vi henter og bringer gerne

Viby J.

Velkommen hos...
TEXACO Service
ved Severin Mikkelsen
Ormslevvej 40 - Viby - Tlf. 14 70 75
benzin og autodiesel - Marfax smøring
Olie samt stort udvalg i autoudstyr
Quick-service udføres
Husk vore selvvaskpladser

Grenå

KELD BAKMANN
Overstræde 8 . Grenå . Telf. 32 28 29
Alt indenfor moderne gulvbelægning
samt møbelpolstring udføres
Tilbud og overslag gives uden forb.

Hadsten

Der er go' gang i ure fra...
URMAGER ALEX NIELSEN
Søndergade 7 . Hadsten . Telf. 720
Stort udvalg i førende mærker
1. kl.s reparationer udføres

ESSO servicenter
ved Jørgen Mortensen
Vesselbjergvej . Hadsten . Telefon 410
Benzin - Olie - Vask - Smøring
Stort udvalg i autotilbehør
Quick service udføres

Silkeborg

Det store udvalg til **BRODERI** og
HÅNDARBEJDE finder De i
BRODERIFORRETNINGEN
v/ Elna Lind
Nygade 5 - Silkeborg - Tlf. 82 41 61
Spec.: Håndstrikkegarn og opskrifter
efter tidens mode

TRIANON
ved E. Christoffersen
Vestergade 28 - Silkeborg - Tlf. 82 03 97
1. kl.s lækkert brød og kager
Bestillinger modtages gerne

BROKIOSKEN
Borgergade 1 . Silkeborg . Telf. 82 07 89
Aviser - uge- og månedsblade
samt telegrammer og papirartikler

Silkeborg

NY KLINIK
Kirsten og Eigil Morsbøl
Tandlæger
Torvet 9 - Silkeborg - Tlf. 82 58 52
Konsultation efter aftale

SILKEBORG SPAREKASSE
Tlf. (06) 82 52 66 - Postgiro 7863
Mandag, tirsdag og onsdag 9.30-16.00
Torsdag 9.30-17.00
Fredag 9.30-17.00 og 18.00-19.30

DORTHE'S KOLONIAL
v/ Dorthe Gammelgaard
Jernbanevej 35 - Silkeborg
Alt i kolonial - konserver - vine -
spirituosa samt tobaksvarer .....
Prøv vor ekstrafine kaffe
Telf. 82 14 55

Gør Deres indkøb af
frugt - chokolade - tobaksvarer i
RUTEBILKIOSKEN
ved G. Nielsen
Silkeborg

OSTEN er fra Lyngbygade to .....
BENT'S OSTE
Lyngbygade 2 - Silkeborg - Tlf. 82 00 85
Stort udvalg i kiks og marmelade
samt **FRISKE LANDÆG**

MOBIL Service
ved Fern Olsen
Vestergade 51 - Silkeborg - Tlf. 82 59 70
Al Service udføres af faguddannet perso-
nale. Spec.: Undervognsbehandling

Skanderborg

Det store udvalg i legetøj samt
gaveartikler - finder De hos
»TANTE LILLI«
Adelgade 64 . Skanderborg
Telefon 52 05 62

BONBONNIEREN
ved Elly Friis Nielsen
Adelgade 63 . Skanderborg . Tlf. 52 07 56
Stort udvalg i chokolade, konfekturer
samt gaveæsker
Bestilling på dessertis modtages

3. Detaljerigdom (modeller i 1:10 skal have alle detaljer med, ved modeller i HO må der mangle noget og i N endnu mere)
4. Bemaling og påskrifter (rigtig farvenuance, og rigtig placering)
5. Køreegenskaber (godt løb, af-fjedring, motormodellers start og stop, støj)
6. Helhedsindtryk
7. Påskønnelsesværdige enkeltheder (for 0-modellers vedkommende kuglelejer i akselkasser, skruekoblinger m. v.)

Præmier

Der er indenfor grupperne

1. Trækraft
2. Rullende materiel
3. Bygninger, spor og tilbehør

tre præmier

Alle 1. præmier er kontante beløb på hhv. 200, 150 og 100 kr. Disse er udsat af Signalposten.

Alle 2. præmier består af gavekort på hhv. 125, 50 og 25 kr. Disse er udsat af Nyboder Hobby.

Alle 3. præmier er boggaver.

Frist

Alle modeller til konkurrencen indsendes i tiden 15.-30. juni 1970 til

Signalposten

Ulf Holtrup

Dalbyvej 12

2700 Brønshøj

Indsendelsen bør ske som anbefalet postpakke i en solid emballage, der også kan bruges til returnering af modellen.

Hver model forsynes med et mærke efter eget valg; mærket gentages på en lukket navnekuvert, der vedlægges modellen. Navnekuverten skal indeholde indsenderens nøjagtige postadresse, der kun vil blive kendt af Signalpostens redaktør.

Modellen må desuden gerne vedlægges et notat om hvilken tegning, der er benyttet, evt. fiduser, som kan have interesse for andre.

For modeller med elektriske installationer bør tilladelig spænding og strøm-art være opgivet udenpå navnekuverten.

Modelindsenderen må være indforstået med, at modellen må udlånes til Dansk Modeljernbane Unions udstilling på Danmarks tekniske Museum, eller andre udstillinger i juli-august 1970, og at Signalposten får eneret på offentliggørelse af fotos og beskrivelse af modellen.

Konkurrencens resultat offentliggøres i Jernbane-Bladet i august eller september 1970.

Fotohobby

Tonefilm

*- en herlig fritidsfornejelse
for moderne mennesker*

Millioner af mennesker verden over, drejer smalfilm. Filmer med begejstring både til hverdag og til fest. Alle betragter de smalfilm som alle tiders hobby. At filme gør livet til en fest. Alle vore glæder fastholder vi på filmstrimlen. For altid! For at kunne opleve det hele igen og igen, når vi måtte ønske det. Desværre glemmer mange filmamatører den »talende« del af filmen, den der gør billederne dynamiske - nemlig tonen!

Tonefilmen gengiver det oplevede mere intensivt, sandfærdigt og ægte. Naturligvis kender de fleste virkningen af tone til film, ellers prøv et lille eksperiment, der hurtigt vil overbevise Dem: Luk for lyden til Deres fjernsynsapparat. Så er De lynhurtigt klar over, hvad billedet mangler. Tonen er lige så nødvendig til film som saltet er til suppen. Tonen giver filmen helt nye udtryksmidler. Filmbilledet er for øjet, hvad tonen er for øret. Den giver filmen atmosfære, formidler og understøtter den i billedet indfangne stemning. Tonen gør filmen fuldendt!

Tid og sted

Jernbanemuseet

Sølvgade 40, København, er tilgængelig gratis hver onsdag kl. 12-16 i månederne april-oktober.

Danmarks Tekniske Museum

Ndr. Strandvej 23, Helsingør, åbent alle dage kl. 10-17.

Post- og Telegrafmuseet

Åbent søn- og helligdage samt torsdage kl. 10-16
Vesterbrogade 69, København

Banebørsten

KØBES: Danske Statsbaner 1847-1947, jubilæumsbog. Nicolaj Hurup: Dansk person- og rutebiltrafik 1936.

SÆLGES/BYTTES: De Norske Jernbaners historie 1954. 3 bd., ca. 1500 sider. Kr. 150,00.

TOM LAURITSEN

Nørresøgade 10 . Maribo

Tonefilm er meget lettere end De tror

Ikke uden grund var smalfilmere før i tiden bange for toneproblemer. At lægge lyd på en film var en hemmelig videnskab, der kun var forbeholdt enkelte specialister. Dertil kom, at der var et utal af synkroniseringssystemer, som gjorde det svært at bestemme sig. Først efter at en af verdens største og førende toneprojektorfabrikker, Eumig, for 5 år siden lancerede den første toneprojektor med automatik, var muligheden for hundrede tusinder smalfilmamatører til stede for at lave tonefilm uden problemer.

I år er der netop kommet en ny model toneprojektor på det danske marked, »Eumig Mark S712«, der uden tvivl vil popularisere amatørtonefilmen, så

Fredericia By's og Omegns Spare- og Lånekasse

Telefon (05) 92 37 11

Skjern og Omegns Sparekasse

Kontortid: 9.30-12.00 og 13.30-16.00
fredag også 18.30-20.00
lørdag lukket

TELEFON (07) 35 02 07 - GIRO 1 58 24

Stiftet 1875

Århus og omegn

OVE TORP

VW specialværksted

Helsingforsgade 3-5 . Telefon 16 62 72

Eftersyn - Reparation - Opretning

... gælder det VW, så OT

Stødet for moderne hårpleje...

SKOVVEJENS DAMEFRISØR

ved Elsebeth Sørensen

Skovvejen 42 . Århus . Tlf. 12 87 64

1. kl.s individuel behandling udføres

scan-el

Åboulevarden 43 . Århus . Tlf. 12 23 62

Alt i moderne el-udstyr som:

SHAVERE . HØJFJELDSSOLE .

EL-CURLERE . TØRREHJELME .

VARMETÆPPER . MASSAGEPUDER

KØKKENMASKINER . STRYGEJERN .

EL-URE

Service på shavere fra morgen til aften

Vi handler i

MEJERIUDSALGET

ved P. E. Nielsen (ny indehaver)

Ørumsgade 14 - Århus - Tlf. 14 36 19

Alt i mejeriprodukter - Øl og vand

POUL JENSEN - VÆRKTØJ

Eckersbergsgade 28 - Århus - Tlf. 12 48 99

Bor, fræsere, fræsedorne, handsker, hånd-

værktøj, måleværktøj, regntøj, rundsav-

klinger, savblade, trykluitmaskine

Egen import, derfor altid billigst

Skader i lakken .....

Original autolak på spraybeholder

EGON DALSGAARD

Gerner Blachs eftf.

Åboulevarden 55 - Århus - Tlf. 12 89 54

Vi har også farven til Deres vogn .....

KOLONIALFORRETNINGEN

ved Henning Vinge

Vestre Ringgade 176 . Århus

Telefon 13 36 36

1. kl.s kolonial - konserves - vine

Ekstrafin kaffe

Vi handler i .....

MEJERIUDSALGET

v/ L. Sørensen

Stadion Allé 33 - Århus - Tlf. 12 76 54

1. kl.s mejeriprodukter samt lækkert brød

og kager, øl og sodavand

Damerne går til .....

EKKO Salonen

v/ Ulla Sørensen

Ekkodalen 5 - Århus - Tlf. 16 52 32

1. kl.s individuel behandling udføres

Vi handler i .....

BRØDUDSALGET

v/ Anna Thomsen

Vestre Ringgade 68, Århus, tlf. 13 42 77

Lækkert brød og kager samt stort udvalg

i chokolade, konfektur og dessert-is

TOBAKSFORRETNINGEN

v/ Hans Henrik Hansen

Annagade 41 - Århus - Telefon 12 91 72

Stort udvalg i cigarer, tobakker, vine og

spirituosa samt rygeartikler

Stedet for moderne hårpleje .....

Nordre Ringgades Frisørsalon

v/ Lise Romby Larsen

Nordre Ringgade 115, Århus, tlf. 16 55 25

1. kl.s individuel behandling udføres

»LADY« KONFEKTURE

Jyllands Allé 10 - Århus - Tlf. 14 16 33

stort udvalg i KONFEKTURE samt

fine HJEMMELAVEDE CHOKOLADER

og STÆNGER

Spec.: Gaveæsker i alle prislæg

Stedet for moderne hårpleje - så ...

Salon »PETIT«

ved Tonny Schmith Nielsen

Aldersrovej 46 - Århus - Tlf. 16 99 80

1. kl.s individuel behandling

Spar besværet - lad vaske hos ...

PURITY VASK

Dalgas Avenue 17 - Århus - Tlf. 12 75 82

Våd vask - tør vask og rullevask

Vi henter og bringer gerne

SÆKKEFABRIKKEN HELLMUND'S EFTF.

ved K. Simonsen

Studsgade 16-18 . Århus . Tlf. 12 81 10

TOBAKSFORRETNINGEN

Skovvejen 3 . Århus . Tlf. 13 39 21

Stort udvalg i cigarer - tobakker - vine -

spirituosa samt rygeartikler

ØSTBANENS MEJERIUDSALG

ved Bruno Pedersen

Østbanetorvet 7 - Århus - Tlf. 12 53 02

Alt i 1. kl.s mejeriprodukter samt læk-

kert brød og kager - Øl og sodavand

EXPRES SMØRREBRØD

Åboulevarden 46 - Århus - Tlf. 13 65 15

God daglig madpakke - lækkert sel-

skabssmørrebrød samt alt i hjemmela-

vede delikatesser

BIRKEPARKENS BRØDUDSALG

ved Kirsten og Frede Andersen

Silkeborgvej 202 - Åbyhøj - Tlf. 15 84 10

Altid 1. kl.s lækkert brød og kager samt

stort udvalg i chokolade og konfektur

Bestilling af dessertis modtages

MORSØ AUTOLAKERING OG OPRETNING

Vibyvej 92 - Åbyhøj - Tlf. 15 58 59

Rustarbejde - nye paneler - polering

voks - heloplakering - Reparation af lak

Rimelige priser - Tilbud gives uden forb.

Denne annonce giver 10 pct. rabat

Vi kører til ...

AABY AUTOREPARATION

ved Preben Pedersen

Aabyvej 134 . Åbyhøj . Tlf. 15 68 80

1. kl.s autoreparationer udføres

på alle vognmærker

Stedet for moderne hårpleje - så

Salon »Bica«

Rosenvangs Alle 174 - Højbjerg

Telefon 27 05 39

Gode parkeringsmuligheder

Spec.: Formskæring - Hårtoppe

den for alvor bryder igennem »lydmuren«. Denne model er driftssikker og yderst ukompliceret. Man behøver ikke at bekymre sig om tekniske problemer, idet automatikken ordner det hele. Her-til kommer et gode, og det er prisen, da denne projektor ikke koster meget mere end man skulle give for en »stumfilmprojektor« af det bedre.

Det er meget let at lægge lyd på!

Ja, det kan enhver komme og sige! Men lad os tage et overblik over den netop nævnte Eumig S712. Den er virkelig nem at have med at gøre.

De vigtigste trin er følgende:

- A) De lægger filmen (som fotohandleren har forsynet med magnetspor) ind i toneprojektoren.
- B) De lægger en LP-plade på grammo-fonen. Vælg musik, der passer til filmen (f.eks. moderne rytmer), forbind pladespilleren og projektoren med det dertil beregnede kabel. Så startes pladespiller og projektor. Uden at man behøver at bekymre sig om noget, overføres musikken nu til filmens magnetspor.
- C) Spol filmen tilbage og læg den atter i projektoren for anden gennemspilning eller gennemløb. De anbringer mikrofonkablet i stikket på projektoren. Så køres filmen på skærmen for at indtale kommentarer. Så længe De taler, trykker De blot på en lille knap på mikrofonen, og indblændingsregulatorens søger automatisk for indtoning af talen samtidig med at den neddæmper den allerede indspillede musik. Sådan kører De hele filmen igennem.
- D) Spol filmen tilbage endnu en gang, læg den så i apparatet og vær klar til premieren på Deres første tonefilm.

Ja, det er det hele. Keine Hexerei.

Nyd fritiden dobbelt – tag smalfilm

Hvis vi finder på at sammenligne, hvor meget bedre vi har det nu end på vore bedsteforældres tid, sker det oftest ud fra, hvad lønnen var dengang og nu. Dengang tjente en arbejder om dagen, hvad et rugbrød koster i dag. Med sådanne eller lignende sammenligninger eller betragtninger forsøger man så at finde frem til, hvor meget levestandarden har bedret sig i de civiliserede lande.

Så tænker vi over hvor meget moderne maskiner og teknik har hjulpet os

Fra klubberne

DSB Skytteforening, København

Foreningen har begyndt vinterskydningen hos Forsvarsbrødrene, Gothersgade 137 i kælderen. Der skydes hver tirsdag fra kl. 18.30 til ca. 21.00. Alle med selv den mindste interesse er altid velkomne til en prøveskydning på banerne. Her orienteres om skydning og

af med besværligt og korporligt arbejde. Ja, vores bedstefar måtte i sin tid slæbe med kilotunge sække på nakken. Væsentlig mindre gør vi os overvejelser over, hvad der er sket af ændringer mellem arbejdstid og fritid. Mange af de unge i dag påstår endog, at vi slet ikke forstår at nyde eller udnytte vor fritid.

Nu er alle mennesker jo ikke ens, og vi stiller vidt forskellige krav til livet, men der er dog en bestemt type mennesker, der lægger mere vægt på fritiden og nyder den dobbelt. Lad os betragte dem i gang med deres fornøjelser. Vi kan træffe dem overalt, på stranden, på rejse, i skoven, i weekendhuset!

Med hvilken stolthed trækker de ikke smalfilmkameraet frem fra tasken, for at fastholde glæderne på filmstrimlen. Det er virkelig morsomt at iagttage med hvilken iver og lyst de går op i arbejdet og oplever alle situationer med sjæl og legeme.

Det er også en herlig ting, hvis en filmamatør kan træne sig op til at se alle de lyse sider af livet og fange dem på filmen. Man kan optræne sig til at leve med i alle situationer når disse sker, og man får på denne måde mere ud af livet, idet man jo faktisk ubevidst kan se tingene på en mere intensiv måde, netop fordi man vil have det med hjem i »kassen«.

Og så kan det opleves igen og igen når man har lyst: Køreture, rejser, livet i den fremmede by, børn leg, de unges dans, familiefesten, dyrenes leg og mange mange andre situationer. Ved at være på pletten har han ikke alene fastholdt begivenhederne for sig selv, men også for sin familie og bekendte.

Det er i virkeligheden et helt lille skattekammer, man kan få lavet til sig selv ved at tage smalfilm. God fornøjelse.

Knud Sidal.

eventuelt medlemskab. Geværer og ammunition forefindes på banerne.

Sporvejshistorisk Selskab

Selskabets medlemsblad for august 1969 er udkommet og indeholder et væld af historiske facts om sporveje. Den fra forrige nummer påbegyndte redegørelse om SØBORG-linien sluttet her. Lundgrens prægtige tegninger lever op på mange sider af medlemsbladet. Under foreningsnyt fremgår

FOTO-CENTRALEN

Rønvijs Eftf. ved H. C. Laursen
Kirkegade 15 . 7100 Vejle . Telf. 82 16 16
Alle artikler for foto
Udlejning af fremviserapparater
for smalfilm og lysbilleder

FOTO-CENTRALEN

ved Ancher Laursen
Thinggade – Skive – Tlf. 104
Alt i fotoudstyr og -tilbehør

Gå til specialisten . . .

SEERUPS FOTO

Kirkegade 3 . Struer . Telf. 85 12 10
Alt indenfor foto samt tilbehør

De Skulle Brug

KAMERA OG FILM

DA FÅR
De Smukke Billeder

Randers

Vi kører til . . .
Gudumlunds Autoopretning
Lykkeshøjvej 2 . Kristrup . Tlf. 42 56 48
1. kl.s autoopretning udføres
på alle vogntyper

H. C. THOMASEN, s EFTTF.
v/ K. Hansen
Schousgade 2 – Randers – Tlf. 42 06 74
1. kl.s kolonial – konserver – vine
spirituosa samt tobakker –
Prøv vor fine kaffe

LERVANGENS KØDUDSALG
v/ Ole Madsen
Lervangen 52 – Randers – Tlf. 42 67 48
1. kl.s kød og flæsk samt hjemmelavet
pålæg og salater

Snedkermester EIGIL JENSEN
Von Hattenstræde 10 b . Randers
Detail-møbelsnedkeri
med fremstilling af alt i enkeltmøbler
Garanti for 1. kl.s arbejde
Tilbud uden forbindelse
Telefon 42 16 16

MEJERIUDSALGET
ved Arne Andersen
Staldgårdsgade 12 . Randers
Telefon 42 14 67
Alt i 1. kl.s mejeriprodukter
samt stort udvalg i kolonialvarer

CROCUS CHOKOLADE
»VESTERPORT«
Vestergade 68 – Randers – Tlf. 42 33 71
Stort udvalg i gaveæsker

Stedet for moderne hårpleje ...
SALON »LADY«
v/ Anna Marie Kristiansen
Udbyhøjvej 96 – Randers – Tlf. 42 59 78
Alt indenfor sidste nye frisurer

Vi handle: hos ...
Købmand UNGSTRUP
J. C. Støyers eftf.
Viborgvej 38 – Randers – Tlf. 42 03 25
1. kl.s kolonial – konserver – vine
spirituosa – EKSTRAFIN KAFFE

BILGAS
SALG – MONTERING – SERVICE
for alle vogntyper
Mekaniker KNUD LADEFOGED
Klausholmvej 16 – Randers – Tlf. 43 11 17

Det store udvalg i autoudstyr finder
De hos ...
RANDERS AUTO UDSYR
v/ Mogens Kløve
Vestergade 27 – Randers – Tlf. 43 09 53

Hobro

Ind til .....

CHEVRON service
ved Chr. Hermansen
Brogade . Hobro . Tlf. 52 11 20
Benzin – Olie – Vask – Smøring
Dækservice – Autoudstyr
Quick-service udføres

Salonen for moderne hårkunst . . .
BAUNSGAARD
Føtexhus damesalon
Adelgade 73 – Hobro – Tlf. 52 21 80

Forkort rejsen
med en lommeroman fra
HOBRO KIOSK
ved L. Rasmussen
Adelgade 48 – Tlf. 52 04 30
Aviser – uge- og månedsblade
samt telegrammer

Vi handler i . . .
Købmand EJNER JØRGENSEN
Skibsgade 44 – Hobro – Tlf. 52 16 00
1. kl.s kolonial – konserver – vine –
spirituosa samt tobaksvarer

BP servicestation
ved Lars Hedemand
Trekanten . Hobro . Tlf. 52 11 85
Benzin – Olie – Vask – Smøring
1. kl.s service udføres

Hjørring

FUGLE – FISK – AKVARIER
Alt i frø, rekvisitter
fiskefoder
planter

LIGKISTER og LIGSENGE
Kørsel med egen ny ligbil
H. FLENSTED
Jernbanegade 10 – Hjørring – Tlf. 212

De bedste tilbud får man hos
ROYAL SYMASKINER
og **STØVSUGERE**
ved E. Jespersen
Jernbanegade 7 – Hjørring – Tlf. 2916

BONBONNIEREN
STRØGETS KONFEKTURE
ved E. Thomsen
Østergade 4 – Hjørring – Tlf. 92 15 35
Stort udvalg i chokolade – konfekturer
samt dessert-is. Spec.: GAVEÆSKER

Frederikshavn

SYGEPLEJEFORRETNINGEN
Danmarksgade 55 – Frederikshavn
Telefon 42 09 35
Sygepleje – Barnepleje –
parfumeriartikler

ESSO SERVICENTER
v/ V. Christensen
Søndergade 3, Frederikshavn, tlf. 42 16 04
Benzin, olie vask, smøring,
quick-service – Alt i autotilbehør

»HJEMMEPRYD«
ved A. og S. Nielsen
Danmarksgade 34 – Frederikshavn
Tlf. 42 10 59
Alt i montering udføres
Forhandling af Rosenstands broderier

det, at der stadig arbejdes på at finde et passende areal til anbringelse af forningens efterhånden store vognpark. Senest har man sikret sig bogiemotorvogn nr. 701. Kørslen på Kastrup Fort linien, Aalborg Omnibusselskab er også interessant stof.

Helsingør Jernbaneklub

Medlemsbladets oktober nummer er udkommet, og er det end et dubleret blad, så er det til gengæld fyldt med et læseværdigt indhold. Af kommende møder og sammenkomster kan noteres: Onsdag den 19. november i klubhuset: undervisning i sikkerheds- og signalreglement. Denne undervisning fortsættes den 26. november. Onsdag den 3. december i Folkets Hus: Lysbilledforedrag om MOROP samt om smalsporbaner i Wales.

Personalia

Helsingør

Stationsforstander M. A. Lyngesen, Nørrebro, er efter ansøgning flyttet til Helsingør station, hvor stfst. V. E. Ringdal har søgt afsked på grund af alder (67 år).

Slagelse

O.trafikkontrollør P. M. Madsen, Århus H., er udnævnt til stationsforstander ved Slagelse st., hvor stfst. G. L. J. Ravn har søgt afsked på grund af alder (70 år).

Gørding

Stationsmester B. Poulsen, Jebjerg, er efter ansøgning flyttet til Gørding st., hvor stfst. A. Gammelgaard har søgt afsked på grund af svagelighed (65 år).

Hinnerup

Stationsmester A. Christensen, Roslev, er overgået til stationsmester ved Hinnerup st., hvor stfst. C. V. Husted efter ansøgning er flyttet til Brørup st.

Dødsfald

Lokofører F. V. Jørgensen, fh. Svendborg, 82 år.

Stationsforstander S. Nielsen, Stoholm 1938-43, Lerbjerg 1943-50 og Hørning 1950-54, 78 år.

Billetkasserer N. J. Horskjær, fh. Horsens, 78 år.

Banevogter M. J. Nielsen, fh. Hedehusene, 78 år.

Rangerformand J. M. C. Simonsen, fh. Kbhvn. H., 73 år.

Togfører J. P. Sørensen, Kbhvn. H., 73 år.

Elektrofører A. J. Møller Hansen, fh. mdt. Enghave, 73 år.

Togfører A. J. Rasmussen, fh. Kbhvn. H., 73 år.

Stationsforstander L. T. Blond, Kereminde 1960-68, 70 år.

Rangerformand B. B. Clausen, Fredericia, 55 år.

Overportør J. C. Andersen, mdt. Enghave, 48 år.

Remisearbejder H. W. Andersen, Kbhvn. H., 48 år.

Boghjørnet

Forlaget FREMAD

Bogringens bøger

Som meddelt i september nr. startede *Bogringen* sæsonen med Alice M. Ekert-Rotholz: *Hvor Tårer er forbudt 1-2*, og oktober-bogpakken indeholder: Yael Dayan: *Døden havde to sønner* og Anna Ladegaard: *Opbrud i oktober*.

I den første bog skildrer Israel-generalen Moshe Dayans datter den fængslende roman om en far, der under krigen måtte overgive en af sine to sønner til nazi-bødlerne. Skæbnen ville, at drengen overlevede, og tyve år efter krigen mødtes far og søn igen i Israel! Had eller forsoning?

Opbrud i oktober fortæller om en ung kvinde, der lever i Rhodesia – hadets og spændings land – og som ikke kan glemme sine umenneskelige oplevelser i KZ-lejren. Nu mærker hun, at hendes ægteskab er ved at bryde under presset fra den afstumpede uforsonlighed, der udstråler fra de hvide i Afrika.

Serien leveres i dens fornemme indbinding for kun kr. 15,75 – og alle abonnenter på *Bogringens* 12 binds serie får gratis gavebogen: Mark Twains festlige *Huck Finns eventyrlige Oplevelser*. Ikke nok med det – alle der tegner abonnement på *Bogringens* nye serie senest den 30. januar 1970 deltager gratis i *Bogringens* store læserlotteri, hvor der er 100 præmier med et 22" ARENA farve-TV til værdi 7.000 kr. som 1. præmie.

Bøgerne kan De se i...

BIRKELUNDS BOGHANDEL
Bredgade 22 . lkast . Telf. 15 10 62

Foruden *Bogringens* bøger bringer forlaget *Fremad* en lang række efterårsnyheder, der i år præges af en række værdifulde sag-bøger, hvoraf vi skal nævne: R. Broby-Johansen: *Dagens Dont gennem Årtusinderne*, et dansk værk i international topklasse på 324 store sider overdådigt illustreret med et væld af kunsthistorisk billedstof – de 96 sider i fornemt firefarvet offsettryk. Pris kr. 79,50, indb. kr. 98,50 i luksusbind kr. 118,00.

Forlaget SPEKTRUM

Ellery Queen Kriminalmagasin 1
Redigeret af Bitten Søderberg.
Kr. 6,75

I den kriminelle genre står navnet Ellery Queen for kvalitet, spænding og intelligent underholdning. Det gælder også det kriminalmagasin, navnet i mange år har været knyttet til – verdens førende, bedst redigerede og mest læste. – Den danske version, *Ellery Queen kriminalmagasin*, indgår nu i Spektrums Pocketbøger. Hver måned undtagen december vil der udkomme et nyt bind med 6-8 kriminalnoveller og én kortroman, udvalgt af Bitten Søderberg blandt kriminallitteraturens topnavne. Et kort signalement af første bind vil antyde linjen – kendte og mindre kendte navne, der er fælles om at skrive fængslende underholdning af højeste internationale klasse:

Charlotte Armstrong: Lægens første pligt. – *John Steinbeck*: Et liv må udslættes. – *Celia Fremlin*: Navnløs rædsel. – *Stanley Ellin*: Lus på loppemarkedet. – *Edward D. Hoch*: Papir-spionen der kom ud af Kina. – *William Fay*: Aftenen før brylluppet. – *John Lutz*: Dagdrøm eller mareridt? – *Rhona Peetrie*: – for hans skyld.

Maria Lang: De røde katte, 2. udg.
På dansk ved Kjeld Elfelt. Kr. 7,50.

John le Carré: Spionen der kom ind fra kulden

På dansk ved Karina Windfeld-Hansen, 2. udg. Kr. 8,50.

De to forfattere hører hver for sig til topklassen inden for nyere spændingsromaler. Maria Lang kaldes Nordens kriminaldronning, og hendes bøger om den charmerende kriminalkommissær Christer Wijk, hans venner Puck og Einer Bure – og ikke mindst de mystiske eller dramatiske begivenheder, der uvægerligt sker omkring dem – hører til de mest læste kriminalromaner også i Danmark.

De røde katte er titlen på Maria Langs nyeste detektivroman i Spektrums Pocketbøger. Den foregår i det

Fredericia

VEEDOL service

ved Alfred Skousen

Vejlevej . Fredericia . Tlf. 92 46 70

Benzin - olie - vask - smøring - dækservice

Åben fra 7.30-23.00

Spec.: Ny aut. vaskemaskine

DEN GYLDNE KOBJÆLDE

6. julevej 101 - Fredericia - Tlf. 92 51 93

Dagens middag fra kr. 3,50-5,00

Daglige madpakker samt lækkert smørrebrød, selskabssmørrebrød og luksusanretning. **Grill-kyllinger og forårsruller**

Åbent til kl. 21 - mandag lukket

Ind til

THYLGÅRD

stedet for godt HERRE- OG DRENGETØJ

Gothersgade 17 - Fredericia

Tlf. 92 00 45 - 92 06 45

LUCULLUS SMØRREBRØD

Vesterbrogade 24 - Fredericia

Lækkert smørrebrød

Selskabssmørrebrød - Anretninger

Vi bringer overalt - Tlf. 92 25 64

Vi spiser på .....

STRØG-CONDITORIET

Danmarksgade 16, Fredericia, tlf. 920203

Små varme retter samt smørrebrød

Alt i 1. kl.s lækkert brød og kager

Damerne går til ...

Salon »MERCI«

Jyllandsgade 71A . Fredericia

Alt indenfor moderne hårpleje

samt sidste nye frisurer

Telefon 92 03 41

Det bedste brød får vi fra ...

TRELDE BAGERI

ved H. C. Blunch

Trelde . Telefon 95 70 87

Indre Ringvej 195 . Telefon 92 58 64

MEJERIUDSALGET

ved N. A. Nielsen

Prangervej 53 . Fredericia . Tlf. 92 02 85

Alt i 1. kl.s mejeriprodukter

samt frisk brød og lækre kager

Vi kører til ...

TEXACO service

ved B. Thiessen

Vejlevej . Fredericia . Telefon 92 58 48

Benzin - Olie - Vask - Smøring

samt autoudstyr

Quick-service udføres

Vi handler i ...

SLAGTERFORRETNINGEN

ved Ib Ahle Kristensen

Dronningensgade 33 . Fredericia

1. kl.s kød, flæsk samt hjemmelavet pålæg

og salater

Telefon 92 05 52

Viktualieforretningen »PIKANT«

ved Tove Lund

Vesterbrogade 44 . Fredericia

Alt i hjemmelavet pålæg og delikatesser

Hver dag varm middagsret kr. 4,15

Smørrebrød, anretninger

og diner transportable

Telefon 92 11 88

De ringer - vi bringer ...

Randalsparkens Slagterforretning

ved Fanny og Bendt Jakobsen

Devantiersvej . Fredericia . Tlf. 92 30 79

1. kl.s kød og flæsk

samt hjemmelavet pålæg og salater

Prøv vor fine medister

Sydjyllands største udvalg i
KJOLE- OG DRAGTSTOFFER - RESTER

STILMØNSTRE

STOFMAGASINET

Vesterbrogade 46 . Fredericia

Telefon 92 12 53

DANILO CAFETERIET

Danmarkstræde 28 . Fredericia

Telefon 92 35 21

En god kop kaffe samt lækkert smørrebrød, pølser, hot-dogs, is og sodavand

NB. Selskabssmørrebrød leveres ud af

huset. Ny indeh.:
Anni og Erik Rosendal Pedersen

Vi kører til ...

uno-x service

ved P. Kondrup Andersen

Egeskovvej 105 - Fredericia - Tlf. 92 59 21

benzin - olie - vask - smøring

samt stort udvalg i autoudstyr

WASCATOR VASK

Norgesgade 11 - Fredericia - Tlf. 923454

Våd vask - Tør vask - Rullevask

Vi henter og bringer

Vejle

GULF service

ved John Bak

Kolding Landevej 22 . Vejle

Telefon 82 16 70

Benzin - Olie - Vask - Smøring

AUTOUDSTYR - QUICK-SERVICE

med de nyeste apparaturer

MEJERIUDSALGET

A. Rygaard Jensen

Ørstedsgade 25 . Vejle . Tlf. 82 22 91

Alt i 1. kl.s mejeriprodukter

samt lækkert brød og kager

Chokolade og konfekturer

BETTY OLESENS FODKLINIK

Vissingsgade 1 - Vejle - Tlf. 82 26 88

Anbefales med alt indenfor

MODERNE FODPLEJE

VEJLE KAROSSERIFABRIK

og

AUTOOPRETNING

ved Hans J. Sørensen

Vedelsgade 75 -Vejle - Tlf. (05) 82 84 88

privat (05) 82 65 76

Brande

..... gælder det legetøj, så

BENTES LEGETØJ

Storegade 19 - Brande - Telefon 180327

Det store udvalg i førende mærker i

legetøj og hobbyartikler

Brillen er fra .....

STENSGAARD

Ure - Brillen - Guld - Sølv

Storegade 15 - Brande - Tlf. 18 08 76

skønne Värmland og i så klassiske omgivelser som Selma Lagerlöfs Mårbacka. Idyllen forstyrres, da turistguiden der pludselig forsvinder sporløst, og Christer Wijk tilkaldes.

Spionen, der kom ind fra kulden gjorde sin forfatter verdensberømt, og John le Carré står stadig som den store fornyer af agentlitteraturen, der har tilført genren realisme og psykologisk indlevelse uden at sætte spændingen over styr. le Carré har selv en fortid i det britiske efterretningsvæsen. Han kender agentens hverdag, den ofte trælse baggrund for mere dramatiske missioner, og han får sine personer til at leve på det menneskelige plan, uden helteglorien. Ingen vil undgå at blive grebet af spændingen – og tragedien omkring Alec Leamans, den halvgamle, hærgede britiske spion, der forsøger at slå sig igennem i det delte Tyskland – et hårdnakket forsøg på at komme tilbage til »varmen«, som fremstilles desillusioneret, virkelighedsnært og nervepirrende.

Bøger om jernbaner

Bradshaw's Railway Manual

600 sider, ill. David & Charles (Holdings) Ltd., Newton Abbot, Devon. Ca. kr. 60,00.

En gammel plan over jernbaneselskaber verden over fra år 1869. Det er en interessant bog at læse, og for at give et billede af, hvor velorienteret den er, kan jeg nævne, at der er tre artikler om danske baner, nemlig om:

*Copenhagen Tramroad
Denmark
Zealand*

Omstående er skrevet om disse tidligere beretninger om danske jernbaneforhold.

London's Termini

368 sider, ill. David & Charles (Holdings) Ltd., Newton Abbot, Devon. Ca. kr. 55,00.

Londons store banegårde. Dem er der mange af, og det er beretningen om disse, der er emnet for denne bog. Vi giver dem listen:

Euston, St. Pancras, King's Cross, Broad Street, Liverpool Street, Fenchurch Street, London Bridge, Cannon Street, Blackfriars, Ludgate Hill, Holborn iVaduct, Waterloo, Charing Cross, Victoria, Paddington og Maryleborn.

Hver enkelt station har sit kapitel, og her fortælles om dens tilblivelse, dens livsløb til i dag, dens personale, dens signalsystemer og eventuelle ulykker. En spændende og grundig bog, som jeg læste med glæde.

A Treasury of Alaskana

184 sider, ill. Superior Publishing Company, 708 Sixth Avenue No., Seattle, Wash. 98111. Ca. kr. 100,00.

Bog i stort format som de efterhånden temmelig mange, JB har omtalt fra dette forlag. Bogen er 90 pct. fotos, altså reportage i billeder med supplerende tekst. Mange af billederne er så gamle, at vi næppe havde tænkt på fotografi i Europa, da de blev optaget i dette nordlige hjørne af Amerika.

Vi følger Alaskas historie lige fra de første raids af asiater 200 år tilbage og til vore dage, men hovedvægten i beretningen er – jeg havde nær sagt selvfølgelig – lagt på de romantiske 60'er, 70'er og 80'er. En strålende bog, som vi gang på gang vil tage frem for at »kigge billeder« i.

Railway Junction Diagrams 1915

158 sider, ill. David & Charles (Holdings) Ltd., South Devon House, Newton Abbot, Devon. Ca. kr. 115,00.

I denne bog findes diagrammer om jernbane-knudepunkter i England år 1915. Det er en interessant oplevelse at se, hvordan de dengang private jernbaneselskaber arbejdede sammen og imod hinanden, når deres skinneinteresser mødtes. Ofte kunne man ikke enes om fornuftige ordninger, så resultatet blev gener for publikum og dobbeltadministration i form af flere banegårde i samme by.

Bogen er rigt illustreret med diagrammer i farver, og disse diagrammer vil i sig selv være en guldgrube at høste af for enhver modelbanemand.

The Garratt Locomotive

144 sider, ill. David & Charles (Holdings) Ltd., South Devon House, Newton Abbot, Devon. Ca. kr. 45,00.

Loko med mere end ét sæt drivstænger blev opfundet for at muliggøre større trækraft på linier med skarpere kurver. Disse lokos var sidestykker til kortere vogne eller længere vogne med drivstænger, og de blev aktive efterhånden som banerne fandt vej ud i stedse mere uvejsomt terræn. Der findes typerne Fairlie, Meyer, Kitson Meyer, Mallet og Garret. Den største type var det amerikanske selskab United Pacific's Big Boy-loko, og den den ejendommeligste nok en elektrisk Garratt til sporvognsdrift. Disse loko eksisterede over hele verden, mest først og fremmest Afrika tog denne type til sit bryst og benytter dem i vid udstrækning den dag i dag.

Der Grosse Shell-Atlas

460 sider. Mairs Geographischer Verlag, Spittlerstr. 8, D7 Stuttgart 13. Ca. kr. 35,00.

Dette kort i bogformat dækker Europa og er en rar ting for enhver bilist, der begiver sig ud på hoved- og biveje. Kortet giver

Tyskland i 1:500.000
Alperne i 1:850.000
Europa-rejse 1:1.500.000
Europa-plan 1:4.500.000
Bykort 1:200.000

Disse ting sammen med hotelfortegnelse, byregister o.m.m. gør kortet til en værdifuld hjælper under rejse og på sightseeing. Og hvad yderligere er, kortet må siges at være billigt når man tager udstyr og format i betragtning.

Eisenbahnen der Erde IV:

Skandinavien. 96 sider ill. Rudolf Bohmann Industrie- und Fachverlag, Canovagasse 5, Au 1010 Wien 1. Ca. kr. 30,00.

Denne bog er fra 1963, men alligevel ganske interessant, alene fordi den næsten giver læseren en åndelig øretæve: Tænk, at der er sket så meget på så få år. Omtalen af danske stats- og privatbaner virker håbløst forældet, og billedmateriellet tilsvarende. Men nyd alligevel stoffet, for det er jo historie, vi her får serveret.

Building Model Locomotives

192 sider, ill. Ian Allan Ltd., Terminal House, Shepperton, Surrey. Ca. kr. 27,00.

Dette er en komplet beskrivelse af, hvordan man kan bygge sine egne damploko. Der er nogle få fotos, og meget af det der er væsentligst: skitser af alle detaljer på maskinerne. Der er behandlet mange typer, og konstruktionsbeskrivelserne er gennemførte på dem alle. Set med vore øjne, må vi måske beklage, at det er britiske modeller, som jo ofte afviger fra vore.

Men trods dette en virkelig fremragende bog.

Jas.

LIND HANSEN
KULTORVET 14 · C. 6288
LEVERANDOR AF CLICHEER
OG BILLED MATERIALE
TIL DE MEST BETYDENDE
DAG- OG UGEBLADE I KØ-
BENHAVN OG PROVINSEN

BAGSIDEN

Den der gemmer, når han har kan tage, når han trænger

Vort EDB-anlæg registrerer

De utrættelige tunnelbanetilhængere er nu blevet enige om, at tunnelbanen skal anlægges i dybden. Dette betyder, at en station anlagt 200 m under Højbro Plads vil koste ca. 50 mill. kr.

– Ja, bare rigtig godt i jorden med millionerne, så er der ikke så mange, der kan ærgre sig over de mange spildte millioner.

De mange nye togrevisorer i S-togene, har i folkemunde fået tilnavnet »overfaldskommandoen«, og de rejsende klager over, at så mange af dem mangler smil.

– Hvordan er det med de rejsendes smil? De ser nærmest ud som de kunne æde hinanden!

Efter at færgen »Danmark« havde ligget til reparation i Rødby Færge i 14 dage, ville man forsøge at lade færgen sejle på en motor. Da den nåede Puttgården, var vind og strøm så stærk, at den ikke kunne gå ind. Man returnerede så til Rødby Færge, hvor den heller ikke kunne komme i havn, men måtte kaste anker uden for havnen.

– Det overvejes efter sigende stærkt at anskaffe et sæt sejl til færgen, så den kan udnytte den megen blæst, der står om den!

En forsendelse fra Søllested til Glostrup med levende fasaner kostede som ilgods kr. 19,30. Den tomme kasse returneredes som fragtgods, der fra Glostrup blev udregnet til kr. 34,80!

– Kassens mål var det afgørende ved fragtberegningen. Søllested havde brugt de rigtige mål, mens man på Glostrup station formentlig har brugt »det store øjemål«.

De go'e gamle dage

Slangerupbanen 1910

En deputation fra beboerne i Farum havde den 21. audiens hos trafikministeren i anledning af »at driftsbestyre-

ren for KSB havde givet stationsforstander Lund i Farum afsked, fordi han en morgen havde sovet over sig. Efter deputationens ønske lovede ministeren at lade statsbanernes auditor gennemgå sagen, og beboerne i Farum håber nu at få deres stationsforstander igen.

Det gør da unægtelig et underligt indtryk at se en jernbanedirektion, der til daglig befinder sig i en festlig og lystig sfære med »Måneskinsture« til Hareskoven og »Feriature« til Bagsværd, og hvor togene bogstavelig talt går ved musik, vise en så grusom strengthed overfor en stationsforstander, der har sovet over sig. Herregud! Det gør jo også de fleste af passagererne, der er blevet fristet til at deltage i en af direktionens »Måneskinstog«.

Jernbanebladet.

Brevkassen

Vi har modtaget:

Er de »officielle« jernbaneblade blevet pornoblade? I september nr. er der fire sider med »dejlige damer«, som der står anført, og uden en travl! Min kone blev meget forarget derover.

Bx.

Svar:

Det er en misforståelse, det har ikke noget med porno eller strip-tease at

gøre, det er kunst, den rene skindbarlige kunst, oven i købet med tilskud fra kulturfonden! Når Deres kone er blevet forarget, er det vel ikke fordi hun ikke er i besiddelse af de kvindelige former, der er vist?

Red.

Jeg læser, at HO er afgået ved døden. Kan det være rigtigt? For der sælges da hver dag modelbaner i H0-størrelsen

Svar:

Det er ikke H0 (nul) der er død. Det er Vietnams præsident, der hed HO til fornavn.

Red.

I familiens skød

– Har De nogensinde fået penicilin, spurgte lægen.

– Ja, det regner jeg da med – det er ganske vist min kones piller, men der stod tydeligt et stort P uden på æsken!

Giv dig tid!

– Daws, gamle ven – hvordan...

– Jeg har ikke tid – ikke tid – jeg løber!

– Sikke travlt – skal du skynde dig – ud på krematoriet?

– Hva'!

Uheld i held

Han var heldig – skønt prisen var pebret – at opstøve et sæt halsknapper til den nye smokingskjorte, som imidlertid viste sig at have – fast flip.

– og så var der...

skortejægeren, der ikke havde noget at jage efter!

BAGSIDENS KUNSTBILAG

Tankefuld dame

Bagsiden vil naturligvis ikke stå tilbage for de »officielle« jernbaneblades kunstneriske bilag. Men vor stripper sagde pludselig: »Nu kan det være nok, ikke en blonde mere smider jeg«, og så vendte hun bagsiden til Bagsiden.

Struer

Forkort rejsen med en lommeroman fra...

ØSTERGADES KIOSK

ved Jørgen Jensen
Østergade 33 - Struer - Tlf. 85 05 05
Aviser - uge- og månedsblade
Aut. tipsforhandler

VEEDOL Servicestation

ved mekaniker Erik Christensen
Søndergade 31-33 . Struer . Tlf. 85 14 60
benzin - olie - vask - autoudstyr
quick-service samt småreparationer
udføres
Spec.: Hjulafbalancering og autotest
på moderne apparatur

M. MADSENs Parfumeri

Østergade 32 . Struer . Tlf. 85 02 83
TOILET- OG PARFUMERIARTIKLER
Elizabeth Arden forhandler

Nyt tøj i en ny forretning

DAMEKONFEKTION
VESTERGADE 14
STRUER . TELEFON 85 04 14

Deres bedste makker -

Olsen's Tapet - Farver - Lakker

OLUF CHRISTENSENS EFTF.

v/ V. Olsen
Østergade 9 - Struer - Telefon 85 10 33

Stedet for moderne hårpleje

SALCN »KIS«

Søndergade 30 . Struer . Tlf. 85 01 77
Alt i sidste nye frisurer
1. kl.s behandling udføres

SYÆSKEN

ved E. Jensen
Kirkegade . Struer . Tlf. 85 18 42
Alt i broderi og håndarbejde

VESTERGADES KIOSK

ved Grete og Bent Nielsen
Vestergade 35 . Struer . Tlf. 85 04 09
Aviser - uge- og månedsblade
samt stort udvalg i papirartikler

Holstebro

Vi mødes, og spiser på...

BANEGÅRDSRESTAURANTEN HOLSTEBRO

... et godt madsted
(ny vært: E. Munch)

VESTERBROS BAGERI

ved Flemming Peter
Vesterbrogade 19, Holstebro, tlf. 42 00 45
Specialitet:
Vesterhavstænger - Herregårdsboller,
Søndagsåbning fra kl. 6 til kl. 16

F. W. SPINDLER

Struervej 69 . Holstebro . Tlf. 42 23 54
Førende mærker i piber og rygeartikler

Vi handler i

Bageriet »Max«

Alice og Vagn Christensen
Vesterbrogade 63 . Holstebro
Telefon 42 02 19
1 .kl.s lækkert brød og kager
Bestilling modtages gerne

EN SJOV FISK - næ - men
EN FRISK FISK - vil De altid finde
i den nye fiskeforretning

BROTORVETS FISKEFORRETNING

Telefon 42 25 30 . Holstebro

Viborg

Bygnings- og møbelsnedkeri

BRDR. ANDERSEN

Jernbanegade 11 - Viborg - Tlf. 62 60 35
1. kl.s fagmæssigt arbejde udføres
Tilbud og overslag gives uden forbindelse

Viborg

Gælder det

VAND - VARME - SANITET
så ring til...

ORLA GREGERSEN

aut. gas- og vandmester
Mogensgade 16 . Viborg
Telefon 62 00 17

WINDSOR BAR

Gravene 25 - Viborg - Tlf. 62 18 14
En god kop kaffe samt lækkert smørrebrød

Stedet for moderne hårpleje...

SALON »LIS«

v/ Lis Mikkelsen
Skottenborg 17 - Viborg - Tlf. 62 33 93
Alt indenfor sidste nye frisurer udføres

Herning

Ny sundhed og livsglæde med motion
HERNING MOTIONS INSTITUT

exam. gymnastiklærer I. R. Poulsen
Bredgade 40 - Tlf. 12 76 96

Lad os tilrettelægge
et træningsprogram for Dem
Brochure sendes gerne

Naturligvis .....

CHEVRON Service

v/ mekaniker Jørgen B. Madsen
Holstebrovej 41 - Herning - Tlf. 12 27 48
Benzin - Olie - Vask - Smøring - Quick-
service - 1. kl.s autoreparationer udføres
med faglig garanti

NELLY LAURITSEN

lægeaut. fodplejer
Vejlevej 26² - Herning - Telefon 123214
Åben fra 9-17 eller efter aftale

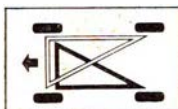
HERNING SMØRREBRØD

ved Niels Schmidt
Østergade 1 - Herning - Telefon 12 31 36
God daglig madpakke, lækkert smørre-
brød samt anretninger leveres efter ønske
Hver dag varm middagsmad

I snakker så meget om jeres to-kreds bremsesystem. Er der da en risiko for at den ene kreds kan svigte?

Vi snakker ikke så meget om muligheden for at en bremsekreds kan svigte. Det er der ikke mange, der gør. Men måske er det på tide, at det bliver slået fast, at et bremserør kan beskadiges. Og at det derfor er bedre at have to bremsekredse. Eller, med andre ord: det er bedre at bilfabrikanterne er pessimister og går med seler og livrem. Så at De kan være optimistisk!

Derimod snakker vi ret meget om vort to-kreds bremsesystem. Fordi det faktisk er ret enestående. Ikke så meget fordi der er to adskilte bremsekredse. Men fordi hver kreds går til begge forhjul og et af baghjulene. Det betyder, at De kun mister bremseeffekten på ét baghjul

hvis den ene kreds skulle få en læk. Og da De altid vil bremse med begge forhjulene - som udsættes for langt den kraftigste belastning ved en opbremsning - bevarer De ca. 80% af den totale bremseeffekt. Og retningsstabiliteten. Det er ret enestående. Og sikker!

Tilmed er Volvo's triangelbremser servoforstærkede - det kræver mindre pedaltryk. Og med reduktionsventiler i hver kreds. For at forhindre baghjulene i at blokere før forhjulene, f.eks. ved panikopbremsning.

Kig ind til Volvo-forhandleren. Prøvebremse. Og prøvekør. Volvo er andet og mere end bremser. F.eks. komfort, styrke, robust kvalitet med gedigen finish, driftsikkerhed... og sund økonomi. De kan få en ny Volvo 142 fra kr. 32.943 excl. lev. omk. Og hvad skulle bremse Dem fra at stifte bekendskab med den?

VOLVO

Effektive bremser

-det ligger til familien.